

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 241. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Csütörtök, 1936. október 22.

Fordult a széljárás

Jugoszláviában. Híreink vannak róla, hogy a Sztójadinovics-kormány békülni s egyben engesztelni akar a belpolitikai élet különböző területein. Békülni kíván azokkal a testvér-népekkel, amelyekkel együtt határozták el egykor az új délszláv állam megalakítását, hogy az idők folyamán a szlovén nép ragadja magához az államvezetést a horvátok elől és a nagyszerb-pártok politikusai a parlamenti élet kormányserkezetét — és megbékélni mindazokkal a népekkel, akik az új államkeret előtt is kisebbségi létszámban éltek az egykori Horvát-Szlavonország területein, továbbá Ó-Szerbiában és Bosznia-Hercegovinában. Megbékélni velük, akiket a mindinkább diktatúra-sodródó kormányzati rendszer rendeletileg fosztott meg állampolgári jogaitól és közoktatási, politikai, továbbá kulturális intézményeiktől, melyeknek keretei között beleilleszkedni kívántak az új állam építő közéletébe.

Nem titok, hogy Jugoszlávia egyre gyorsulóbb egymásutánban váltakozó kormányainak nem a magyar, a német, a bulgár, az orosz, a görög és a román kisebbségek magatartása okozott annyi gondot, hanem a könnyen lobbanó horvát nép vezéreinek politikája, mely megalkuvást nem ismerő módon követelte a horvátság részére is a hatalom gyakorlásából következő politika jogait és előnyeit. A két Radics elszánt, intranzigens horvát politikája véres tüntetésekben robbantotta ki a könnyen forradalmasítható tömegek elégedetlenségét és tragédiákat idézett elő a belgrádi szkopistina nyílt ülésstermében is, melyekért Maceknek kellett hirtőnben vezérelnie, holott a jugoszláv belpolitikai életnek ez a karakterisztikusan rugalmas ellenzéki egyénisége csaknem mindig a megengedés elveinek híve volt. A horvátság nyugtalanodása és követelőzése így lett fegyverre a mindenkori kormány kezében Jugoszlávia minden kisebbségével, de főleg a magyarsággal szemben. A kiadott rendelkezések, melyek éveken keresztül csakis tilalmi ukázokat tartalmaztak, nemcsak a horvát politikai szervezkedéseket száműzték a nyilvánosság ellenőrző-fórumáról, de intézményeiben benitották még a jugoszláv magyarság és a német kisebbség politikai, közoktatási és sokrétű kulturális életét is, melyet így védtelenül szolgáltatott ki a nacionalista gyanakvásnak és hatalmaskodásnak. A jugoszláv külpolitikának kellett meghoznia azt a fordulatot, mely az eddigi belpolitikai magatartás likvidálására készíti a Sztójadinovics-kormányt.

Az abesszíniai olasz győzelem és ezzel kapcsolatosan a nemzetközi politika magatartása készítette elsősorban is új megfontolásra a belgrádi kormányt. A győztes fascizmus, mint fenyegető szomszéd az Adria partján, még akkor sem megnyugtató jelenség, ha a nacionalista tömegek mégugy szimpatizálnak is a módszereivel, merthízen a belső politikai béke nélkül egymással ellenségeskedő népek könnyen martalékaik lehetnek a kívülről jövő propagandának, akár Rómából, akár Moszkvából, akár Berlinből is adják ki rá a jelszót. Az új belgrádi parlament épületének megnyitási előkészületei a maguk külsőségeiben éppúgy kínálták az eddigi be nem vallott diktatúra parlamenti felszámolásának lehetőségét, mint a római blokkba tömörült külállamok gazdaságpolitikailag egyre erősödő nyomása az egész eddigi kisebbségpolitika reformját. Sztójadinovicsnak választania kellett a külső és belső feszültségben önmagát romboló diktatúra és a

Osztrák-olasz-magyar tárgyalás követi Bécsben Ciano és Neurath berlini találkozását

— Csatlakozik Németország a római háromhatalmi blokkhoz —
Aggodalmaskodik a lengyel sajtó

Berlinből jelentik: Ciano gróf berlini tanácskozásai ma délelőtt megkezdődtek Neurath báróval. A tanácskozás két órát tartott. Ciano gróf és Neurath báró német külügyminiszter ma déli első megbeszélésén a két külügyminiszteren kívül senki más nem vett részt, illetékes helyen csak annyit jelentettek ki, hogy Ciano gróf az európai kérdések összességében ismertette Olaszország álláspontját Neurath német külügyminiszterrel. Amikor Ciano olasz külügyminiszter elhagyta Neurath báró szobáját,

NEURATH

mosolyogva a legnagyobb meglepetését fejezte ki környezetének.

Osztrák politikai körökben elterjedt hírek szerint Ciano gróf olasz külügyminiszter berlini tárgyalásai után nem tér vissza nyomban Rómába, hanem kiszáll Bécsben, ahol felveszi az összeköttetést az osztrák és magyar kormányok külügyminisztereivel, akikkel részletesen fogja ismertetni berlini tárgyalásainak az eredményét. Ciano ugyanis meg akarja nyerni a berlini kormány közreműködését a római jegyzőkönyvben lefektetett hatalmi csoportosulás érdekeinek. Ennek a közreműködésnek a feltételeit beszéli meg a két külügyminiszter Berlinben.

A lengyel kormány roppant idegesen fo-

gadta a német-olasz tárgyalásokat. A lapok behatóan találgatják, hogy vajon miről lesz majd szó Ciano és Neurath között. A sajtó általában hangsúlyozza, hogy Lengyelországot egyszer már kijátszották és most a kormánynak résen kell lenni, hogy ez másodszor meg ne történhessen. A lapok különösképpen afelett fejezik ki rosszaságukat, hogy Németország lecsatlakozik a hármasszerződéshez.

Az angol sajtó kimerítő részletességgel ismerteti Ciano gróf olasz külügyminiszter berlini útját. A Daily Telegraph szerint Németország arra használja fel az olasz külügyminiszter berlini látogatását, hogy Olaszországot megnyerje a bolsevista-front ellenes akció számára.

A párisi sajtó is élénk figyelemmel kíséri a berlini eseményeket és megállapítja annak valószínűségét, hogy Németország a locarnói szerződéshez hasonló megállapodásnak az alapját akarja megvetni, hogy kezdeményezéssel olyan helyzeti energiát szerezzen magának, amely céljainak mindenféleképpen megfelel. Az új egyezmény teljesen figyelmen kívül hagyná a népszövetségi alapokmányt vagy pedig ha Olaszország mégis ragaszkodna eddig vállalt nemzetközi kötelezettségeihez, úgy feltétlenül az alapokmányban a német célkitűzéseknek megfelelő módosítását kéri. A berlini tárgyaláson összhangba akarják hozni a két állam Délkelet-Európára vonatkozó érdekeit. Németország elismeri Olaszország felségjogát Abesszíniára, ezzel szemben Olaszország támogatni fogja a nemzetközi diplomáciában Németország gyarmati igényeit. A spanyol eseményekkel kapcsolatban mindkét fél megállapodik abban, hogy a spanyol kormány levereése után nyomban alkotmányosnak ismerik el a burgosi felkelőket.

Mussolini olasz miniszterelnök hivatalos lapja, a Popolo d'Italia mai számában foglalkozik Ciano gróf berlini útjával. A lap megemlíti, hogy hét év leforgása alatt egyetlen egyszer sem fordult elő, hogy az olasz külügyminiszter felkereste volna a német fővárost. Ciano gróf egy teljesen átváltozott Németországot talál most és igyekszik megvalósítani a két állam közötti reális együttműködést.

belső ellentétek eltüntetésére utján felépítendő parlamenti összefogás befelé és kifelé új erőforrásokat jelentő rendszere között. Ugy lát-szik, Sztójadinovics döntött és amikor felhívás hangzott el a horvát ellenzéki szervezetekhez a parlamentbe való visszatérésre, ugyanakkor visszaadták a szabadkai és a nagybecskereki magyar kultúregyesületek működési jogát is és komoly ígéret hangzott el, hogy újra megnyí-lhat Belgrádban az az egyetlen magyar tanintézet, amely Jugoszlávia határai között a magyar iskoláztatás tantervének gyér utánpótlásáról egykor gondoskodott.

Bármennyire is átlátszóak a jugoszláv

belpolitika új fordulatainak külső hatásokra alakuló indító-erői, melyek mint elkerülhetetlen reálpolitikai szükségszerűségekként jelentkeztek, mégis figyelemreméltó az az elhatározás, mellyel Sztójadinovics nem tévovázik felszámolni egy többévtizedes rendszer súlyos tévedéseit, hogy maga kezdeményezhesse a megbékítés és az engesztelődés munkáját. Ebből a szempontból tekintve a jugoszláv eseményeket, ezuttal talán oly fordulatot regisztrálhatunk, mely hatás nélkül nem maradhat sem a kisantant-államszövetség, sem a Balkán-államszövetség keretei között tömörült államokban sem. (J)

Osztatlan tetszés mellett mutatkozott be a Darányi-kormány a magyar képviselőházban

— A magyar miniszterelnök nagyhatású expozéja az új kormány programjáról —
Az ellenzéki pártvezérek üdvözlő beszédei

Budapestről jelentik: A Darányi-kormány ma délután mutatkozott be a magyar képviselőházban. Darányi miniszterelnök bemutatkozó beszédét azzal kezdte, hogy kegyeletteljes szavakkal emlékezett meg Gömbös elhunyt miniszterelnökről, majd kijelentette, hogy az új magyar kormány arra a többségi pártra támaszkodva kezdi meg munkáját, mint Gömbös kormánya. Ez a körülmény szabja meg a kormány tennivalóinak az irányát. Magyarország nem lehet világnézeti harcok színtere, mert az eldöntött tény, hogy Magyarországot csakis szigorúan nemzeti és keresztény alapon lehet kormányozni.

Darányi miniszterelnök kijelentette továbbá, hogy kormányprogramjának további célja a belpolitikai pártok nézeteinek az összeegyeztetése, azonban szükségesnek tartja, hogy az ellenzék kritikát gyakoroljon a kormány ténykedései felett. Súlyos felelősséget visel a kormány a jövő generációval szemben. Mentésíteni kell a jövő generációt a destruktív irányoktól. A közjogi reformokat szükségesnek tartja, de a választójogi törvény nem lehet hatalmi spekuláció alapja.

Belpolitikai vonatkozásban a rend és a nyugalom feltétlen biztosítása képezi a magyar külpolitika gerincét. Pénzügyi téren pedig a költségvetési és valutapolitikai egyensúly.

A kormánypárt és a polgári pártok nagy tapsal fogadták a magyar miniszterelnök bemutatkozó beszédét.

Darányi miniszterelnök bemutatkozó be-

szédéhez elsőnek Pesthy Pál, majd Eckhardt Tibor független kisgazdapárti képviselő emelkedett szólásra. Bejelentette, hogy teljes megnyugvással fogadja a kormány programját és bizalommal viseltetik Darányi miniszterelnök személye iránt. Örömmel veszi tudomásul, hogy a Darányi-kormány nem áll

világ szemléleti alapon. Üdvözlő a magyar külügyminisztert, akinek személye és pohtikája iránt teljes bizalommal viseltetik. A régi sérelmek és hibák alatt vonalat húz és Isten áldását kéri a Darányi-kormány működéséhez. Ernst Sándor keresztény párti képviselő Darányi beszédét boncolgatva, bejelentette, hogy a kormánynak elsősorban az alkotmányjogi kérdéseknek a tisztázásához kell hozzájárulni. Nem hiszi el, hogy a kormány nem áll világ szemléleti alapon és hogy ezt az alapot egyáltalában el lehet kerülni. Peyér Károly szocialista képviselő felhívta a miniszterelnök figyelmét a magyar munkásság helyzetére és arra, hogy végre egyszer komolyan hozzá kell fogni a munkanélküliek támogatásához.

Jáva közelében elsüllyedt egy holland utasszállító hajó

a cápáktól hemzsegő tengeren

Surabayából jelentik: A Reuter jelentése szerint „Vanderwyckin” holland hajó Jáva partvidékén elsüllyedt. A segélyhajóknak eddig 14 európai utast, két gyermeket, 121 bennszülöttet, a hajó összes tisztjeit, a kapitányt és négy matrózt sikerült kimenteni. Nyolc európai utas, két gyermek, három matróz és 59 bennszülött hiányzik.

Amszterdamból is megerősítik, hogy a „Vanderwyckin” gőzös Surabayából jövet a Semarany felé vezető úton (Holland-India), Jáva szigete közelében, eddig ismeretlen okokból elsüllyedt a cápáktól hemzsegő tengeren. A hajó drótnélküli távirásza csupán néhány szor tudta leadni a segélykérő jelt. Több repülőgép és mentőhajó indult a szerencsétlenség hely-

színére. A hajó fedélzetén 250 ember volt.

A „Vanderwyckin” gőzös elsüllyedését valószínűleg egy tengeralatti áramlat idézte elő, aminek következtében a hajó rakománya helyet változtatott és a gőzös ezáltal elvesztette egyensúlyát. A hajó legénységének minden fáradozása sikertelen volt és végül a kapitány kiadta a parancsot, hogy eresszék le a mentőcsónakokat. Amikor az utasok és a legénység elhagyták a hajót, az nyomban oldalt dőlt és elsüllyedt. A segélyjelre mintegy tíz vízi repülőgép érkezett meg és egy halászhajó segítségével felszedték a hajótöröttet. A hajó kapitánya csak az utolsó pillanatban hagyta el a hajót és hét órán keresztül uszott a vízben, amíg megmentették.

November 7-én
a Kulturpalotában:

HUBERMAN BRONISLAW

Jegyek elővételben:
Szabó Albertnél.

A haszonélvezet.

Irta: MARCEL DUPONT.

Mikor a levest megették, kicserélték a tányérot, és az asztal körül ülők mely csendben várták. Martine, a szobaleány, nyitva hagyta az ajtót, mikor a konyha felé ment és most a nyitott ajtón keresztül dus savanykás-fűszeres illat szivárgott ki az ebédlőbe és összevegyült a villa körül elterülő rétek illatával, amely valósággal részegítő volt a forró nap után. A lámpa alatt Papevin ur koponyája egyre vörösebb lett; szeme pislogott pászame mögött, táguló orrcimpával szivta be az ételszagot és szakálla számai komikusan szereltak. Leányára pillantott szemüvege fölött és asztalkendőjét várakozóan helyezte el gyomra fölött:

— Pacal? — kérdezte

— Igen, papa, pacal.

Marie-Jeanne fekete ruhájában féltéken mosolygott apjára. Az öreg Papevin még akkor is heveskedő, erőszakos, rosszkedvű volt, mikor mindent elkövetett, hogy kielégítse óriási étvágását. A „Menedék”-villában nem mindig volt derűs az élet. Papevin, vidéki közjegyző, csaknem egész vagyonát elvesztette és mikor rövid idővel ezelőtt özvegyé lett leánya nagynénjétől örökölt, visszavonult a munkától. A nagynéni egész vagyonát Marie-Jeannerá hagyta, de a vagyon haszonélvezetét Marie-Jeannának meg kellett osztania apjával. Így meglehetősen kényelemben éltek és még arra is telt, hogy Marie-Jeanne három gyermekét, a 12 éves Louiset, a kilencéves Berthe-t és a hétéves Gastont felnevelje.

Ma este Papevin különösképpen dühös volt. Az este tízórás autóbusszal a Barbezét-családot várták, Marie-Jeanne elhalt férjének unokafivérének csaldájával. Marie-Jeannának támadt az a szörnyű ötlete, hogy meghívja ezeket a párisiakat, akik majd most napokig esznek-isznak itt. Igaz, hogy Marie-Jeanne magára vállalt minden költséget, Papevin mégsem helyeselte az ilyen hőkezősködéseket. Marie-Jeanne pedig meg akarva szelidíteni apját, Martinet megbizta, hogy készítsen vacsorára pacalt caeni módra.

Es csakugyan, mikor Martine a lámpa alá tette a roppant tálat, Papevin ur arca egyszerre

mosolyra derült, szimatolt a levegőben és megjegyezte:

— Az illata után ítélve, Martine, azt hiszem, felülmulta önmagát.

Marie-Jeanne dusan megrakta az öreg tányérját, azután a gyermekeknek osztott, végül magának vett és a nagy ebédlőben most nem lehetett egyebet hallani, mint a villák csörgését és a mohó állkapcsok csöndes munkáját.

Mikor a tányérok kiürültek, Marie-Jeanne el-kérte apja tányérját és még adott neki, azután Gaston tányérját vette kezébe, hogy neki is adjon, mikor Papevin ur baljóslatuan ordított rá:

— Még!

— De papa, — mondta a lánya — hiszen bőven kiadtam a részedet és a gyermekek először csak egészen keveset kaptak.

Papevin elsápadt és tányérja, amelyet még mindig kinyújtott kezében tartott, nyugtalanítóan remegni kezdett.

— A részemet?... — szólt reszkető hangon — mered mondani, hogy a részemet?

— Igen, papa, az imént egész tele volt a tányérod és a gyermekeknek össze-vissza egy-egy kanállal adtam.

Az öreg arca egyre vörösebb lett a fejébe tóduló vértől:

— A részemet?! Ki akarod éheztetni atyádat, nyomorult! Jogom van a haszonélvezet feléhez, átkozott fajzat. Nos?

— De papa...

— Jo-gom-van-a-ha-szon-élve-zet-fe-lé-hez! Tehát jogom van itt mindennek a feléhez ami az asztalra kerül! — és kitépve a kanalat leánya ke-

zéből, tányérja közepére füstölő pacalpiramist épített.

A vacsora nyomott csendben fejeződött be. Végül a gyermekek nagyapjukhoz járultak és homlokukat tartották, hogy az öreg megcsókolja őket. Mikor Marie-Jeanne lefektette a gyerekeket, gyorsan felöltözött, hogy a templomtérre siessen a párisi autóbussz elé. Istenem, minek is egyeztet bele, hogy összeköltözzenek az öreggel!

Mikor leért, Papevin ur a holdfényes verandán járt fel s alá és emésztett. Nagy kabátja szárnya rövid lábszárát verdeste és hiába igyekezett összefonni kezét hátán, olyan rövid volt a karja.

— Viszontlátásra, papa — köszönt Marie-Jeanne szeliden, de az öreg nem felelt, folytatta utját és minden lépésnél úgy szuszogott, mint egy fáradó gőzgép. Marie-Jeanne kiment az országútra és már felüjön találkozott rokonaival.

— Nos, milyen hangulatban van Papevin papa? — kérdezte Barbezét ur.

Mikor Marie-Jeanne beszámolt, a vendégek kedve mingyárt lelohadt. Elhatározták, hogy lábujjhegyen mennek be a kertbe, nehogy az öreggel összeakadjanak. Mikor a fehér kerítéshez értek, Marie-Jeanne még lábujjhegyre emelkedik és beleles, nincse az öreg a közelben. De senkit se lát, ugy-látszik, az öreg felment már.

Lábujjhegyen, egymás nyomában lépkednek föl a ház felé. Mikor végre a verandára érnek, egyszerre mind megállnak. A földön fekete tömeg fók-szik. Mi ez? Jeanne felsikolt:

— Istenem! Apal!

Barbezét megtapogatja Papevin arcát. Már hideg.

Papevin belehalt az öt megillető pacaladagba.

C O R S O 5, 7½ és 9¼ órakon.

PREMIER!

EGGERTH MÁRTA lezúlabb, nagymontázsú énekes filmje. BOLVÁRY rendezésében

Felejtjük el a múltat ... (A flandriai kastély)

Eggerth Márta gyönyörű hangja vezet végig ezen a filmen. Elvezet egy nagy revüszínház vakító-fényű rivaldájára és egy ódon flandriai kastély mélységébe: csöndjébe, tompa kétségbeesésű befogott szívekbe és egy győzedelmes szerelem csillogó fényébe.

Kedvezményes és mérsékeltáru jegyek érvénytelenek. — Telefon: 5-65.

Kisgyermeket gázolt újra Arad-on az autó

— Megrázó tragédia történt szerdán délután a „Vörös ökör“-szálló előtt —
Reménytelen az áldozat állapota

Ma délután egy Arad-on történt súlyos autógázolással folytatódott a két napja tartó autószerencsétlenségek sorozata. A kora esti órákban telefonon hívták a mentőket a „Vörös Ökör“-szálló elé, amely tudvalevőleg az Arad-nou felé vezető utvonalon, a régi ócskapiac terének sarkán áll, ahol sűrű embergyűrű vett körül egy eszméletlen állapotban levő, súlyos sebektől vérző 11 éves fiúcskát. A gyermeket az Ar. 748. jelzésű Hupmobil-taxiautó gázolta el és a baleset oly súlyosnak mutatkozott, hogy a 11 éves fiút nyomban az arad-i gyermekkórházba szállították. A kórházban megállapítást nyert, hogy Mocan Gheorghenak hívják és sérülése sokkal súlyosabb, mint azt az első pillanatban gondolták. Olyan szerencsétlenül zuhant az aszta'ra, hogy koponyatörést szenvedett és felépüléséhez a gyors műtéti beavatkozás ellenére sem sok reményt fűznek.

Időközben a helyszínre érkezett a rendőrség egyik komiszárja, aki kihallgatta a szemtanúkat és ebből rekonstruálta a szerencsétlen

séget. Hét óra tájban, amikor már teljesen sötét volt, egy városi autobusz tartott Arad-nou felől a városba. Mocan Gheorghie, aki az autobusz előtt visszaszaladt a járdára, csak azt várta, hogy az autobusz elhaladjon és azután nyomban, futólépésben megindult a szembenlevő járda felé. Közben azonban az autobusztól nem láthatta az Ar. 748. jelzésű taxiutót, amelyet Bali Mátyás soffőr vezetett és amely Aradról Arad-nou felé haladt. A soffőr az utolsó pillanatban vette észre a szaladó gyermeket, de már nem volt képes úgy lefékezni gépét, hogy az meg is álljon. Az autó fékezés után is haladt néhány métert, de Bali közben félrekapta a volánt, azonban mégsem kerülhette el a szerencsétlenséget. Az autó lökhárítójának ütésétől a gyerek nagy ivben zuhant a kövezetre és ott véresen, eszméletlenül terült el. A soffőr és a járókelők tehetetlenül állottak mellette mindaddig, amíg a mentők a helyszínre nem érkeztek. Bali Mátyást előállították a rendőrségre, ahol kihallgatása folyik.

Revolveres rablótámadás

egy Mocioni-uccai fűszerüzletben

Revolveres rablótámadás történt az esti órákban a Mocioni-ucca egyik fűszerüzletében. Valamivel zárás előtt, amikor az üzletben csupán a tulajdonos tartózkodott, beállított egy magas fiatalember, aki néhány leírt fűszert vásárolt. Feltűnt a kereskedőnek, hogy a fiatalember közben, amíg megkapta a kért árut, vizsgálódva körülnéz a helyiségben, sőt még az ajtóból is visszanézett. Néhány perccel később egy szakállas férfi lépett be, aki nyitva hagyta maga mögött az ajtót és amikor az üzlet közepére ért, revolvért rántott, amit a kereskedőre szerezett.

A kereskedő még fel sem ocsudhatott meglepetéséből, amikor megjelent az ajtóban az iménti vásárlója, aki ugyancsak revolverrel a kezében, határozott léptekkel a pénzt tartalmazó fiókhöz lépett és onnan kiemelte a körülbelül 1300 leinyi készpénzt. A jelenet villámgyorsan játszódott le és a revolveres támadók a következő percben már nyomtalanul eltűntek. A kereskedő feltevése az, hogy a fiatalember előbb azért tért be hozzá, hogy meggyőződjön, vajjon egyedül van-e üzletében és hogy idővesztés nélkül, nyomban megtalálja a pénzt. A rendőrség nyomoz az ügyben.

„Csak 30 százalék hasznot számíthatnak fel a kereskedők a rezsivel együtt“ — mondja Iuca belügyminiszter
Hogyan akadályozzák meg az árdrágítást?

BUCUREȘTI-ből jelentik: Iuca belügyminiszter nyilatkozott az újságíróknak az új spekulatörvény alapelveiről. Kijelentette, hogy a legszigorúbban alkalmazni fogja a minisztertanács erre vonatkozó határozatait. Utasította a városok vezetőit, hogy a maximális bizottságokat haladéktalanul állítsák össze és adják ki a rendeletet. A rendelet végrehajtását a rendőrségek és a csendőrség fogják ellenőrizni. Ezek a kihágásokról azonnal jegyzőkönyvet vesznek fel és 24 óra alatt felterjesztik az illetékes szervhez.

A minisztertanács határozata értelmében a kereskedők csupán 30 százalékos hasznot számíthatnak fel. Ebben azonban benniglatatják a rezsiköltség is.

Iuca belügyminiszter nyilatkozatában még a következőket jelentette ki:

— Az árellenőrzés keresztülvitele és az árdrágítás megakadályozása érdekében, minden megyében külön bizottság alakul, amely a következőkből áll: a megyei prefektus, a me-

gyezékhely polgármestere, a fogyasztóknak egy képviselője, aki a nyugdíjas tisztviselők sorából kerül ki, valamint a kereskedők egy képviselője, akit a Kereskedelmi és Iparkamara delegál. Ezek a bizottságok állapítják majd meg, hogy a helyi piacon mely árucikkek árait kell maximálni és ugyancsak ezek a bizottságok adják ki az ármaximálásról szóló rendeleteket. Az árellenőrzés végrehajtó szervei a következők: az ügyészek, vizsgálóbírák, járásbírák, polgármesterek és alpolgármesterek, prefektusok és alprefektusok, szolgabírák, rendőrtisztek és csendőrök. Az említett rendeletekben nemcsak a maximális árakat kell feltüntetni, hanem utalni kell a törvény intézkedéseire, amelyek értelmében nem csak azokat büntetik meg, akik drágán adnak el árut, hanem, akik spekulatív céllal felhalmoznak árakat, azokat elrejtik, a maximált árakat nem függesztik ki. Egyben meg kell állapítani a bírságokat is és fel kell tüntetni azt is, hogy az árdrágítók áruit elkobozzák. Bizom abban, hogy az illetékes hatóságok lelkiismeretesen alkalmazzák majd a kormány rendelkezéseit és ebben a munkájukban a fogyasztóközönség is segítségükre lesz. Egyébként a spekulatörvény a háboru utáni időkben is kitűnően bevált és remélhetőleg alkalmazásával most is elérjük a kellő eredményeket. Ha pedig a minisztertanács jegyzőkönyvből véletlenül kimaradt néhány közzükségleti cikk, az illetékes hatóságoknak az a kötelessége, hogy a kereskedelemügyi minisztériumhoz forduljanak és új minisztertanács jegyzőkönyv kiadását kérik a kérdéses áruk elsőrendű közzükségleti cikké való nyilvánításáról.

Pisztolypárbaj apa és fia között

București-ből jelentik: Constantin Mantea gazdálkodó és Marin fia között gyakoriak voltak az összetűzések, mivel a fia apjától örökségének kiadását követelte. A napokban újra civódni üeztek, az összetűzés azonban ezúttal véres harccá fajult. Mindketten egy fal mellé húzódtak s pisztolyaikból egy órán át mintegy 20-30 lövést adtak le egymásra. Miután föltényeik elfogytak, az apa úgy elérte fiát, hogy az súlyos sebekkel maradt a párbaj színhelyén. Az ügyet átadták az ügyészségnek.

Használjon PUFFADTSÁG ellen

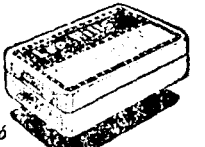

növényi hashajtószert! A LEOPILLS, amely kizárólag növényi anyagokból készül, biztos, enyhe és gyors hatású.

Használjon puffadtság ellen LEOPILLST!

LEOPILLS

Dobozokban 30 és 80 leírt minden gyógyszerárban és drogériában kapható

Leire konvertálják a valutákra szóló biztosításokat

București-ből jelentik: A külföldi valuták leértékelése komoly probléma elé állította a belföldi biztosítóintézeteket is. A leértékelt és gyenge valutájú államok maguk ugyanis az új rendelkezések egész sorozatát léptették életbe a külfölddel kapcsolatos biztosítási ügyletekkel kapcsolatban, amelyek ellentétben vannak a romániai biztosított felek érdekeivel. Mindezekre való tekintettel a biztosítási felügyeleti hivatal javaslatot tett Pop Valer kereskedelemügyi miniszternek, hogy az 1932. előtt kötött és idegen valutára szóló biztosításokat leire kellene konvertálni, ami által minden vitás ügyet el lehetne intézni. A felügyeleti hivatal külön törvényt javasol erre a célra. Azt, hogy a leire való átszámítás milyen arfolyamon történjék, azt a minisztertanács fogja eldönteni.

Bucurestibe helyezik át az orosz emigráció központját

București-ből jelentik: A Capitala közlése szerint az utóbbi időben éénk mozgalom észlelhető a fővárosban élő orosz emigránsok körében. A mozgalmak — írja a lap — azoknak a látogatásoknak következményei, amelyeket a Párisban élő Cirill nagyherceg küldöttjei tettek mindazokban az országokban, ahol emigráns oroszok élnek. A nagyherceget ugyanis az orosz emigráció az orosz trón várományosának tekinti. A Capitala szerint a nagyherceg küldöttjei között egy olyan ember is szerepel, akinek személyazonosságát még egyik ország rendőrségének sem sikerült megállapítania. Ugy hívják, hogy az „ezerarcu ember“. Folyton változtatja külsejét és különböző nevek alatt, különböző államok utleveleinek igénybevételével utazik. Az „ezerarcu ember“ — írja a Capitala — mint utólag kiderítették, néhány nappal ezelőtt București-ben tartózkodott, ahol megbeszéléseket folytatott az orosz emigránsok vezetőivel. A lap szerint állítólag arról volt szó, hogy București-ben lesz az orosz emigráció főhadiszállása, Oroszországhoz való közelsége miatt.

URANIA Telefon: 2-32.

ANNY ONDRA

Ma ismét sláger-premier!
Legv. d. mább és legmulatságosabb
filmbohóza.

Y A kis gróf. Y

Kétórás nevetőorkán a kacagtatás
v. lágbajnoknőjének. ANNY ONDRA
ezen bájos és nagyszerű filmjénél.
A jó ANNY ONDRA-filmek rendezőjének, Carl Lamac mesterműve.
Móka, zene, báj és vígsáer! Gondostokodnak még: Hans Söhner, Hans Junkermann, Fiedtke és Heidemann.

ANNY ONDRA

MI UJSÁG?

Braila-ból jelentik, hogy Cabal mérnök, a braila-i Franco-Romana vasuti anyagraktár igazgatója a napokban levelet kapott „Három ördög” aláírással, hogy délután három órakor egy fiatalember jelentkezik nála, akinek fizessen ki százezer lejt, különben végeznek vele. Cabal a rendőrséghez fordult, amelynek megbízottai lesbenállottak és délután három órakor éppen akkor csiptek nyakon az egyik „ördögöt”, amikor átvette a százezer lejt. Az „ördög” sirva vallotta be, hogy három helyett csak két tagból áll a „pokoli” társaság és a második „ördög” egy 17 éves csavargó, a sétatéren várakozik, ahol a tervek szerint fele-fele arányban elosztják a pénzt. A rendőrség nyakoncsippte az illusztris társat is és a „Három ördögök” társasága már az ügyészégi cellában négy szemközti hűsül.

Megalakult a holland fővárosban a „Királyi esküvőbizottság”, amely Julianna trónörökös és Lippe Biesterfeld herceg esküvőjének ünnepségeit készíti elő. Az ünnepség minden költségét a hollandi társadalmi egyesületek vállalták s nem kevesebb, mint harminc egyesület jelentette be, hogy részt akar venni az ünnepségek erkölcsi és anyagi előkészítésében.

Az egyesületek megbízottai csütörtökön este tartották első összejövetelüket, amelyen tizenöt különböző albizottságot alakítottak az ünnepségek előkészítésével kapcsolatos teendők elvégzésére. Az esküvői ünnepségek teljes tíz napon át tartanak majd Hágában és egész Hollandiában.

A menyegző napját előreláthatóan január 25-ikére tűzik ki és az ünnepségek január 15-ikén kezdődnek, azon a napon, amikor harmadszor hirdetik ki az ifju párt a hágai anyakönyvvezetői hivatalban.

A kihirdetés időpontjában az összes társadalmi egyesületek óriási felvonulást rendeznek Hágában. A menetben hozzávetőleges becslések szerint legalább félmillió ember fog résztvenni.

Divatjukat multák már a királyok tréfacsinálói, nem csupán azért, mert a királyok száma megfogyatkozott, de az államfők általában nem tartanak már maguk körül bolondokat. A régi időkben az udvari bolond hivatása igen fontos volt és neveléses komoly számba vették. Az uralkodók bolondjaikat igen jól fizették, ennek fejében azonban nemcsak tréfákat kívántak tőlük, hanem minden tehető kérdésben oly tanácsot, amely a közmondás szerint is drága. Az udvari bolondok között nemcsak cselszövők és politikuskok, hanem gyakran okos és tudományosan képzett férfiak is akadtak. Így pl. I. Frigyes Vilmosnak udvari bolondja Gundling Pál, egykori tanár volt. Minthogy a király akadémiajával hadilábon állott, csúfságul udvari bolondját tette meg annak elnökévé. 1737-ben pedig másik, igen művelt, Morgenstern nevű bolondot küldött a frankfurti tanárok gyűlésére, hogy ott „Bolondok és bolondságok” címmel vitaelőadást tartson. E gyűlésen maga a király is részt vett kíséretével. Morgenstern túlta, mivel tartozik bolond mivoltának s az aulában csengetyűkkel teleaggatott farka köpenyben, vörös parókával s oldalán róka farkokkal jelent meg. A bolondságot nagy lelkesedéssel védelmezte s a tudósokat és írókat sarlatánoknak nevezte. Még kedveltebbek voltak az udvari bolondok Oroszországban, Nagy Péter, Katalin és kivált Anna Iwanowna cárnő uralkodása alatt az orosz trónt a bolondok valósággal megszállva tartották. Az elmés Baiakrewet, nagy Péter cár kedvencét egész Oroszország ismerte. Számítalan regény hősévé lett. A gyáva, vakvó cár ez okos emberében teljes mértékben megbízott és kellően értékelte abbéli fáradozását, hogy őt mindig jó kedvben tartotta. Magával vitte vadászatokra, háboruba, sőt titkos külföldi tanulmányutjaira is. Az udvari emberek, akik Balakirew szereplését így szemes nézték, oly rendeletet jartak ki, amely a bolondnak megtiltotta, hogy az udvarban négyfogatu kocsin járhasson. Mit csinált a bolond? Két kecskét fogott be gyermekkocsiba és azon vonult be a terembe, ahol a minisztertanács ülésezett. Kidobták. Két nappal később az udvari bálon egy kis kocsiban jelent meg, amelybe saját feleségét fogta be; a meglepett cárnak pedig ezt mondta: „Öfelsége meg nem tilthatja, hogy így keljek utra, hiszen az én jobbik felem gyalog megy a kocsis előtt”. A cár nevetett és az új rendelet hatályon kívül maradt. A kegyetlen Anna Iwanowna

Gyors-fotók az arad-i színház új tagjairól

Néhány nap mulva megnyílnak az arad-i színház kapui és megkezdődik az 1936-os színiévad, amely elé nagy érdeklődéssel tekint mindenki, aki a magyar színház éveken át folytatott küzdelmeit figyelemmel kísérte. A kávéházakban új színész-arcok tűnnek fel, amelyek eddig még ismeretlenek voltak Aradon s amelyeknek viselői az arad-i színház „világát jelentő” deszkáin mutatkoznak majd be az itteni közönségnek. Az új direktió új tagjait egy villám-körinterjú keretében ismertetjük meg a közönséggel. A drámai hősnő:

Bálint Anna

Ez a szerepkör a modern drámaírásban egyre kisebb jelentőséget kap, Bálint Anna azonban olyan darabok vezető szerepeit fogja eljátszani, amelyekben bemutathatja igazi tudását. A magas, karcsu, kitünő alaku Bálint Anna megjelenése feltétlenül predestinálja őt a komoly szerepek eljátszására.

— Satumare-n kezdtem két évvel ezelőtt, — mondja Bálint Anna. — Eljátszottam az „Ember tragédiájában” Évát és az arad-i közönség előtt az utóbbi év legnagyobb sikerében, a „Néma leventében” mutatkozom be.

Megtudjuk még, hogy ruhái Bajor Gizi kosztümjeinek pontos mása, ugyanis a budapesti Magyar Színház a rendelkezésére bocsájította és Bálint Anna lemásolta őket. Egyelőre meghűlt, de ez is csak azt bizonyítja, hogy „lázasan” készül a megnyitóra...

Berecz Mancsi

az új szubrett. Volt már Arad-on négy évvel ezelőtt, de csak rövid ideig tartózkodott itt.

— Timisoara-n kezdtem a pályát, voltam Targumures-en, Bucuresti-ben és Arad-on, de most tovább akarok maradni, mint legutóbb, amikor közbenjött ügyek miatt távoznom kellett. A „Pármai hercegnő” szubrettszerepét játszom. Gábor Marával felváltva.

Berecz Mancsi közvetlen, csinos, mint ahogyan egy szubretthez illik és így tehát az elkövetkezendő sikerhez az előjogai neki is megvaannak.

Egy másik új színésznő

Varga Ily

Neki van a legnagyobb „színi múltja”. Hét éve játszik, — ezzel szemben — 15 éves korában kezdett. Eddig szubrett-szerepkört töltött be, ezután énekes-naiva lesz az arad-i színházban. Folyékonyan elmondja, milyen szerződése volt és ebből kitűnik, hogy Transilvania minden nagyobb városában volt, Arad-ot kivéve, ahol most van először.

— De ide is eljutottam és remélem, hogy a siker nem marad el. — mondja mosolyogva. Azt meg kell jegyeznem, hogy a hét év, amióta játszom, még nem jelenti azt, hogy öreg vagyok, 22 évet éltem eddig, a többit majd meglátjuk...

Nem is néz ki többnek és biztosítom, hogy a hölgyek kora után a villám-interjú keretében nem érdeklődünk. A közönséget különben sem lehet becsapni: majd meggyőződik arról, hogy mennyire „néz ki...”

Az új hölgytagok közül még nem érkezett meg Trilap Ilonka, az új primadonna, akit csütörtökre várnak és így sor kerül a férfiakra. Elsőnek

Horváth László

kell bemutatni, aki évekkal ezelőtt már játszott Arad-on, legutóbb id. Szendrey előadásán is, megérdemelt sikerrel. Horváth László első-

cárnő a bolondkultusz utolsó, de leglekezebb hive volt. Tucatszámra voltak udvari bolondjai mindenféle nemzetiségből; Golotsin herceg, az olasz Pedrillo és Jefimov voltak a leghíresebbek

rangu prózaíró színész, aki operettbenvívánszerepeket is játszott a satumare-i társulatnál, ahol szerződésben volt.

Tarnai József

— Bonviván vagyok, — mondja a jó megjelenésű új férfitag, — a „Pármai hercegnő” főszerepében mutatkozom be az arad-i közönségnek. Eddig legtöbb időt Satumare-n töltöttem és nagyon kíváncsi vagyok az arad-i publikumra.

Dr. Bródy Miklós

Karnagy. A cluj-i Román Opera 12 éven át volt karnagya, ő a következőkkel mutatkozik be:

— Hosszu ideig Janovics Jenő dr. társulatánál működtem, mint karnagy, majd a cluj-i Román Opera karnagya voltam 12 évig. Közben ment egy operám is, címe: „Ígéret földje”. A cluj-i ősbemutató után hat évvel Budapesten is játszották, sikerrel. Több férfitag és vegyeskar irtam, számtalan egyéb zeneszámom van és szeretném, hogy ha az arad-i filharmonikusokkal karöltve, komolyabb hangverseny keretében is szerepeim lehetnek. Egyébként Románia elmúlt évi sakkbajnoka vagyok és érdekes, hogy Arad-on össetalálkoztam az idej bajnokkal, Halicz Ivánnal, akivel így legalább a szezon közben összemérhetem erőmet...

A színház színpadán folyó próbák és a nagy készülődés arról tesz tanubizonyosságot, hogy úgy az új tagok, mint a régiek, alaposan felkészülnek az új évadra. Jólátokba nem lehet bocsájtkozni, mert személy szerint, ha rokonszenvesek is a színészek, — tudásukról — legvégső fórumon — mégis csak a közönség fog dönteni... (bér—)

Szezonnyitó

a magyar színházban

Lázasan folynak az előkészületek az október 27-én bemutatandó „Néma levente”-ből. Diszletek, butorok — melyek Olasz Lajos szakszerű vezérlése alatt készültek — teljes pompában várják hogy méltó keretben adjanak Heltai Jenő világsikerű aratott remekművének. Bálint Anna, a fiatal tehetséges művésznő, nemcsak kiváló alakításával, de remekbe készült korhű tolettjeivel szenzációt fog kelteni. A többi szereplők: Hegyessy Magda, Varga Ilonka, Berecz Mancsi, Székely Ibolya, Lázár Hilda, Horváth László, Jávor Alfréd, Tarnai József, Lukács Ede, Olasz Lajos és Kozma Hugó — a darab rendezője — ünneppé fogják avatni a „Néma levente” bemutatóját.

A színházi idény első előadása alkalmával, „A néma levente” bemutatója előtt, a színház igazgatóságának feikérésére Szántó György, a kiváló író mond bevezető előadást.

* A berlini filharmonikusok kamarazenekarának hangversenye a Kulturpalotában, Sivár képet nyújtott szerdán este a Kulturpalota nagyterme. Az unos-untalan hangoztatott közönnyel semmi esetre sem magyarázható a tapasztalt nagyfokú részvétlenség és kizárólag csak a rendezés hibája lehet, hogy Arad, ez a felett zenei város, a szó szoros értelmében elsiklott a berlini filharmonikusok kis csoportjának vendégszereplése mellett. A hangverseny látogatottságában úgy látszik bizonyos matematikai arány érvényesült, mert a 24 tagu kamarazenekar minden tagjára két főnyi közönség esett. Ez a félszáz ember pedig elért volna a Kulturpalota kistermében is. A formálisan „családi körben” játszó berlini kamarazenészek emiatt műsorukat is megrövidítették. (—)

köztük. Anna Iwanownánál az udvari bolondok elűntek Oroszország történetéből. Helyükbe lépnek a favoritok, a kegyencek, akik sokkal drágábbaknak bizonyultak.

Jön: ALI BABA és a negyven rabló Főszereplői: ANNA MAY WONG és FRITZ KORTNER (A film háromnyelvű felirattal kerül bemutatásra)

Férgyilkosság gyanújával letartóztattak egy arad-megyei asszonyt

Titokzatos mérgezési eset Savarsin közelében — Felboncolták az áldozat holttestét — Ötszáz leit ígért az asszony egyik ismerősének, ha elteszi láb alól férjét és tizenhat éves fiát.

Érdekes fordulat történt egy arad-megyei mérgezési ügyben. Beszámoltunk arról, hogy a Sávársin közelében levő Párneasá arad-megyei községben titokzatos körülmények között meghalt *Mican* Solomon gazda és minden jel arra mutatott, hogy az elhunyt mérgezés áldozata lett. Az ügyészség vizsgálatot rendelt el és *Alexandrescu* Alexandru vizsgálóbíró, a második számú vizsgálóbírói hivatal vezetője vette kezébe az ügyet. *Alexandrescu* vizsgálóbíró kiszállt Párneasá községben, ahol dr. *Coticiu* Romuald sávársin-i körorvos ejtette meg a boncolást, amelyen az arad-i ügyészség képviselőjében *Blanaru* ügyész jelent meg. A holttest belső részeit kivették és üvegekbe zárták, amelyeket a bucuresti-i *Minovici*-intézetbe küldöttek a vegyvizsgálat megejtése céljából.

Alexandrescu vizsgálóbíró nyomban a helyszínen megkezdte a kihallgatásokat, amelyek során *súlyos gyanúk merültek fel Mican felesége ellen*. Az asszony kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy férje a sávársin-i gyárban dolgozott és csak vasárnaponként tért haza. Halála előtt két nappal azonban érte ment Sávársin-ba, hogy pálinkafőzésre hazahívja. A férj már utközben rosszulról panaszkodott, állapotja otthon még súlyosabbá vált, állandó gyomorfájdalmi voltak és két nap múlva hirtelen meghalt. Kijelentette, hogy nem tudja, mi volt a halál oka. Az egyik tanu, az áldozat feleségének egyik ismerőse emondotta, hogy *Micanné* ez év tavaszán

ötszáz leies jutalmat ígért neki, ha férjét és tizenhat éves fiát elteszi láb alól, az ajánlatot azonban elutasította. Egy másik ismerős, egy községbeli asszony pedig azt vallotta, hogy az áldozat felesége — ugyancsak ez év tavaszán — *jutalmat ígért neki, ha nadragulyát szerez számára*. A mérget azzal a kifogással kérte, hogy meg akarja mérgezzni szomszédjának tyukjait, mert összeveszett

vele. Egy harmadik tanu, egy környékbeli erdőőr felesége pedig elmondotta, hogy *az asszony néhány héttel ezelőtt egy revolvért kért kölcsön tőle, azzal a kifogással, hogy férje vásárra megy és attól fél, hogy az utonállók megtámadják*. Más vallomások viszont azt mondták, hogy *Micanné* nem élt kifogástalan erkölcsi életet. Az asszony először tagadta mindazt, amit a tanuk róla állítottak, mire izgalmas szembesítés következett, amelynek folyamán *Micanné* kénytelen volt egyet-mást beismerni. Így elismerte, hogy ismerősének 500 leit ígért,

ha meggyilkolja férjét és gyermekét és kijelentette, hogy *abban az időben összeveszett férjével és első haragjában tette ezt az ajánlatot, azonban később lemondott szándékáról és el is felejtette ezt a kis intermezzót*. Azt is beismerte, hogy *mérget kért, de errenézve azt állította, hogy házukban elszaporodtak a patkányok és azoknak kiirtására volt szüksége mérregre*. A revolverről egyáltalában nem akart tudni. Az elhangzott vallomások, valamint az asszonynak viselkedése arra készítette *Alexandrescu* vizsgálóbíró, hogy

Micanné letartóztatását elrendelje.

A késő esti órákig tartott a helyszíni vizsgálat, amely után *Alexandrescu* vizsgálóbíró *Micannét* a csendőrség őrzetében hagyta és több tanu kihallgatását rendelte el. A férgyilkossággal gyanúsított asszonyt előreláthatólag *csütörtök délelőtt szállítják be az arad-i ügyészségre*, majd a vizsgálóbírói hivatalba, ahol *Alexandrescu* vizsgálóbíró az újbóli kihallgatás után dönt *Micanné* további sorsa felett.

Elodázta a városvezetőség a döntését a Hagyó-féle befizetés visszajuttatása felett

Az interimár-bizottság tagjaival tanulmányozzák át újra a bonyolult jogesetet

Arad-város vezetősége szerda délelőtti ülésén foglalkozott *Hagyó* József vendéglősnek, a volt „Városi Kávéház” egykori pérlőjének ama kérésével, hogy *a város szolgálta vissza azt a százötvenezer leit, amelyet ő 1933-ban a kávéház bérleti összegének előlegeként a város pénztárába befizetett*.

Dr. *Nedelcu* Nicolae városi főügyész számolt be az átmeneti-bizottságnak az ügy állásáról és a következőket mondotta:

RÓKA és SKONGS PELLERINEK
nagy választékban
ENGELHARDT
szűcsnői, Str. Eminescu 1. 4516
SZŐRME és BŐRFESTÉST VÁLLALOK

— A Városi színház épületében levő vendéglőt és kávéházat eredetileg a *Karacsony*-testvérek és *Hoffmann* Ottó közösen bérelték. *Hoffmann* Ottó azonban 1933-ban vissza akart lépni a bérlettől és helyét *Hagyó* József foglalta el, még pedig olyképpen, hogy ő csak a kávéházat bérlé. A város vezetősége annak idején hozzá is járult és határozatában leszögezte, hogy az új állapot csak akkor lép életbe, ha *Hoffmann* Ottó 1933. május 1-ig a várossal szembeni tartozását és illetékhatárait kiegyenlíti. Ez azonban nem történt meg. Időközben viszont *Hagyó* József 150 ezer leit fizetett be a város pénztárába a bérleti összeg előlegének fejében. *Hagyó* József *junius hatodikán visszavonta ajánlatát*, arra való hivatkozással, hogy mivel *Hoffmann* Ottó május 1-ig a városnak járó összeget nem fizette ki, a szerződés nem léphetett életbe. Megemlítette azt is, hogy ő tulajdonképpen a kávéházat egy pillanatra sem vette át.

Nedelcu dr. megemlítette, hogy később *Hoffmann* Ottó és a város között megállapodás jött létre, amelynek értelmében *Hoffmann* Ottó a várossal szembeni kötelezettségének eleget tett, amennyiben az összeg 30 százalékát készpénzben, 70 százalékát pedig értékpapírban fizette ki. A városi főügyész véleménye szerint *Hagyó* József jogosan kéri vissza a 150 ezer leit, mert az ő bérleti szerződése csak akkor lépett volna életbe, ha *Hoffmann* Ottó 1933. május 1-ig kifizeti a városnak járó összeget.

Dr. *Coticiu* Romulus átmeneti-bizottsági elnök azt javasolta, hogy az ügy bonyolultságára való tekintettel az átmeneti-bizottság tagjai alaposan tanulmányozzák át az iratokat és a bizottság csak az ő jelentésük meghallgatása után döntsön. A bizottság ezt a javaslatot elfogadta és dr. *Petrila* Ioan-t, dr. *Parecz* Bélát, valamint dr. *Sporea* Ioan-t bízta meg az ügy áttanulmányozásával. A kérdést tehát levették a napirendről és a döntést csak ennek a hármas bizottságnak jelentése alapján hozzák meg.

Trotzkij megalakítja a szovjetellenes IV-ik internacionálét

Prágai lap feltűnéstköltő cikke a trotszkisták készülődéséről

Prágából jelentik: Nagy feltűnést keltett cseh politikai körökben a „Prager Presse” című kormánylap legutóbbi számának egyik cikke, mely arról számol be, hogy

Trotzkij és hívei hamarosan megalakítják a IV-ik Internacionálét.

Ilyen értelemben aláírás nélküli körlevél futott szét Svájcban és a negyedik Internacionálé már félhivatalosan működésbe is lépett s 35 országban 15 nyelven felállította szervezetét. A körlevél értelmében a kommunisták szerte a világon elégedetlenek *Stalin* kül- és belpolitikájával, nem helyeslik, hogy Moszkva eivette a világ forradalmasításának tervét és Oroszországban lassanként visszaállítja a polgári társadalmi rendet s ezért az elégedetlenkedők mozgolódní kezdtek.

A IV-ik Internacionálé célja tehát a Szovjet mai rendszerének megdöntése lenne s ilyen irányban is kezdődnek meg a propaganda-munkák.

A Prager Presse éles hangon támadja a továbbiakban *Trotzkij*t és megállapítja, hogy a körlevél után kétségtelenül igaz a moszkvai *Zinovjev*-pör szereplőinek vallomása.

— Most tehát már két ellenséggel kell,

hogy harcoljan a Szovjet — írja a cseh kormánylap.

STALIN

Az egyik ellenség a berlini nemzeti szocializmus, a másik pedig *Trotzkij* IV-ik Internacionáléja.

Az első csak az orosz államformát, a másik pedig egész Oroszországot meg akarja dönteni.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

I. AUDIOSCOP

Az első színes, plasztikus film.
A technika csodája.

Kedvezményes és mérsékelt árú jegyek nem árnyékos!

Telefon 2—84

II. ROSEMARIE

Jeanette Mac Donald és Nelson Eddy osupa muzsika tündéri operettje.

CENTRAL 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Telefon 2—85

Cecil B. de Mille legművészeibb alkotása

Az ifjuság diadala

(Magyar feliratokkal is.)

HIREK

Egy új jubiláns

A napokban volt husz esztendeje annak, hogy a tank bemutatkozott a harctereken. Megjelenése nem volt előnyös; rideg és mogorva külsejű „idegen” volt. Akkoriban azonban elferdült már az esztétikai érzék a vérgőzös harctereken és egy szempont uralkodott csak: a használhatóság. A tank használhatónak bizonyult, sőt sokan azt állítják: ő a világháború igazi győztese. Kétségtelen, hogy a nagy háború éve alatt a tank kiharcolta létfogósságát és azóta a modern hárseregek kedvence.

A tank előbb és lobban biztosította magát az új háború borzalmaival szemben, mint az ember. A legújabb páncélkoosik ablakain golyóálló üveg van és a mérgezgáz ellen is bebiztosították. Ujabban megszületett az uszótank is, amely egyforma biztonságmal halad szárazon és vízen. A tank tagadhatatlanul fejlődik és ma már a tömeghalálnak valószínűsítője lehet.

A „jubiláns” most jubilál. Husz esztendő születésnapját lényével ellentétben álló csendben és fehérség nélkül ünnepelte meg. Csak Madrid körül s még néhány helyen jutott némi szóhoz, ez azonban még mindig nem az a szerep, amiről a tank álmodik. Szerke a világon sokezer tank teszi féltlenül a pillanatot, amikor a harcterek ural lesznek. Egyszer veszély fenyegeti csak; az, ha egyszer majd valaki felveti a kérdést:

— „Tulajdonképpen mire is jó ez az ormótlan, esetlen gépszörnyeteg? Nem volna-e jobb ekvasnak és gépmotornak felhasználni a tankok vas- és acélszámát?”

Ettől azonban egyelőre nem kell tartania az új „jubiláns”-nak. (k.)

— **EMELKEDŐ NAPPALI HŐMÉRSÉKLET, ÉJELI FAGY VÁRHATÓ.** Északnyugati szél, változó felhőzet, egy-két helyen fűző zápor és éjszeli fagy várható. A nappali hőmérséklet emelkedik.

— **Nagy díszszemle lesz Prágában.** Prágából jelentik: II. Carol király prágai látogatása alkalmából nagy díszszemle lesz a cseh parlament épülete előtt. A díszszemlén minden csapatnem képviseltetni fogja magát. A parlament épületét ez alkalommal csak speciális jegyekkel lehet látogatni.

— **VIDÉKI ELŐFIZETŐINKHEZ!** Felkérjük mindazon vidéki előfizetőinket, kik az „Aradi Közlöny” lappéldányait nem kapták meg a rendes megszokott időben, szíveskedjenek ezt egy levelezőlapon kiadóhivatalunk előfizetési osztályával sürgősen közölni, hogy megfelelő intézkedéseket teheszünk.

— **Tătărescu miniszterelnök látogatása Jugoszláviában.** Bucuresti. Tătărescu miniszterelnök hétfőn este elhagyta a fővárost és háival nagyobb kirándulást tesz a Dunárea-n. A miniszterelnök rövidesen visszatér Bucuresti-be, hogy helyén legyen, amikor az uralkodó Prágába utazik. Belgrádi jelentés szerint Tătărescu Belgrádba érkezett, bár hangsúlyozzák, hogy utja teljesen magánjellegű. A miniszterelnök belgrádi tartózkodása során megbeszélést folytatott a külügyminiszteriumban. A megbeszélésen a belga semlegességi nyilatkozattal kapcsolatos kérdéseket beszélte meg Tătărescu miniszterelnök Stojadinovic miniszterelnökkel. Tătărescu még a délután folytatta útját a Dalmáciában lévő Veccia fürdőhelyre, ahol néhány napot tölt.

— **Egy érsek, aki nem mond le...** Bucuresti-ből jelentik: Ismeretes, hogy Gurie basarabia-i érsek és a kultuszminisztérium között konfliktus támadt a basarabia-i érseki egyház vagyonának kezelése tárgyában és tegnapi volt kifizetve a végső határidő, ameddig a konfliktust el kellett simítani, vagy pedig az érseknek be kellett jelentenie lemondását. Gurie érsek azonban bejelentette, hogy nem mond le. V. Iamandi ma érkezik a fővárosba és valószínűleg rövidesen eldönti a fennforgó ügyet.

— **A német léghaderő parancsnoka Velencében.** Velencéből jelentik: Milch német tábornok a német régi haderő parancsnoka ma Velencében meglátogatta a vízi és szárazföldi repülőtelepeket, majd az esti órákban ismét vonatra ült és visszatért Berlinbe.

— **200.000 rexista felvonulása.** Brüsszelből jelentik: A belga repárt vasárnapra nagygyűlést hirdetett, amelyet felvonulás fog megelőzni. A felvonuláson 200 ezer rexista vesz részt.

— Ankarába nevezték ki Dragu Ion külügyi sajtófőnököt. A bucuresti-i jelentések arról számolnak be, hogy Dragu Ion külügyi sajtófőnököt Ankarába helyezték, ahol az ottani követség sajtóügyeinek vezetését veszi át. A ankarai pozíció, amelybe most Dragu Ion kerül, rendkívül fontosá vált az utóbbi időben külpolitikai szempontból és így a külügyminisztérium volt sajtófőnökének széleskörű működési tereuma lesz. A fővárosból való távozását sokan sajnálattal veszik tudomásul, mert széles körben örvendtek általános szimpátiának. Dragu sajtófőnök legutóbb Genfben, a Népszövetség legutóbbi ülészaka alkalmával teljesített fontos szolgálatot Antonescu külügyminiszter mellett. Utódja Raul Anastasiu külügyi igazgató, az eddigi helyettes sajtófőnök lett, aki régi újságíró és fontos szolgálatot teljesített a belgrádi és prágai követségeken, sajtóattaséi minőségben. Az új sajtófőnök szintén egyike azoknak a külügyi főtisztviselőknek, akik sajtóköri körben rendkívüli rokonszenvnek örvendenek.

— **VÁLASZTÓI IGAZOLVÁNYOK KIOSZTÁSA.** Csütörtökön, október 22-én az M kezdőbetűsűk vehetik át választói igazolványukat az arad-i járáshíróság 43-44-es számú szobájában.

— **Állir az egész bolgár kormány lemondásáról.** Szófiából jelentik: Illetékes bolgár helyen megcafolják azt a hírt, hogy egyes miniszterek, vagy az egész kormány benyújtotta volna lemondását.

Haláltánc egy kutya körül

Lisszabonból jelentik: Portugália egyik városában, Bragában, a magasfekvésű villanyáram drótja elszakadt és egy vaskerítésre esett, amelyhez a háztulajdonos kutya oda volt láncolva. Az áramütések következtében a kutya rángatózni kezdett, mire a tulajdonos unokahuga a szerencsétlen állat megmentésére sietett. Le akarta oldani a láncot, azonban abban a pillanatban a villanyáram ütéstől holtan esett össze. A kerítés felesége és egy arra járó munkás igyekezett most már a leányt biztonságba helyezni. Az áram őket is megölte. Csodálatosképpen a kutyának semmi baja sem történt, aminek az a magyarázata, hogy bőr nyakörve szigetelőként hajott.

— **Az ardeal-i bankszövetség beadványa a Banca Naționalăhoz.** Bucuresti-ből jelentik: A Solidaritatea, ardeal-i bankok egyesülete ma beadvánnyal fordult a Banca Națională kormányzójához, melyben az ardeal-i pénzintézetek számára a visszlezámitolási feltételek megváltoztatását kéri.

Legjobb, legszebb és legolcsóbb fűzők és gyógyszerkészítmények Lányinál, Neuman-palota

— **Waldemár dán herceg súlyos betegsége.** Gmundenből jelentik: Waldemár dán herceg, aki a braunschweigi herceg vendégeként a Grünau melletti vadász kastélyban tartózkodik, súlyosan megbetegedett. Kezelőorvosai megállapították, hogy tüdőgyulladás lépett fel, ami igen aggasztó, tekintettel Waldemár herceg előrehaladott korára. A betegségről szóló hír vétele után a nagybeteg fia: Axel herceg és testvérei azonnal Grünauba utaztak. Waldemár herceg X. Keresztély dán király unokaöccse.

Négy szemközti

— *Hallom, tegnap valami eljegyzésen voltál... Hogy éreztél magad?*

— *Gyalázatosan. Én voltam ugyanis a vőlegény...*

Kezelőorvosára hagyta félmillió vagyonát özv. dr. Ligeti Lajosné

Csütörtökön délelőtt temetik az elhunyt arad-i uriaszonyt

Részletesen beszámoltunk, hogy milyen tragikus körülmények között halt meg hosszas betegeskedés után Arad-on özvegy dr. Ligeti Lajosné, született Kiss Hajnalka, néhai dr. Kiss Dávid leánya. Az elhunyt özvegyasszony külön, önmagával meghasonlott életet élt és egy ízben öngyilkosságot is kísérelt meg, ekkor azonban sikerült megmenteni az életnek. Elhunytát dr. Kiss Mór cluj-i jogtudós, volt egyetemi tanár, dr. Kiss Géza ügyvéd és Góth Lajosné gyászolják. Most vált ismeretessé az elhunyt végrendelete, amelyből kitént, hogy az özvegyasszonynak félmilliót meghaladó vagyonra volt és ezt az összeget kezelőorvosára hagyta. Özvegy dr. Ligeti Lajosné temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor történik meg a régi zsidótemető halottsházából.

— **Jugoszláviai bizottság Bucuresti-ben.** Bucuresti-ből jelentik: A fővárosba érkezett az a jugoszláv bizottság, amellyel véglegesítik a jugoszláv hadsereg részére szállítandó petroleum és petroleumtermékekről szóló egyezményt. A tárgyalások már holnap megkezdődnek.

— **Engedélyezték a nemzeti-kereszténypárt november 8-iki bucuresti-i nagygyűlését.** Bucuresti-ből jelentik: Luca belügyminiszter és Goga Octavian tegnap délután találkoztak és megbeszéltek a nemzeti-kereszténypárt november 8-án rendezendő nagygyűlésének részleteit. A „Dimineața” jelentése szerint az engedélyt a belügyminiszter a gyűlés tartására megadta.

— **Leleplezett rulett-klub Budapesten.** Budapestről jelentik: A főkapitányságnak bizalmas uton tudomására jutott, hogy Szemző Gyula nyugalmazott főispán lakásán titkos rulettjáték folyik. Egy detektívcsoporthoz játékosnak adva ki magát, ma délután elment a megadott címre és hozzá is fogtak a játékhöz, majd leleplezve önmagukat, a játékosztalt és öt kilogramm zsetont lefoglaltak.

— **Eljegyzés.** Messer Klári (Chisineu-Cris) és Ungár Ervin (Pâncota) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **A lövöldöző nyul helyett elitették a vadászt.** Debrecenből jelentik: Szűcs Sándor bagaméri kereskedő a múlt év októberében vadászatot vett részt. Lőtt is egy nyulat, felverte, de az állat erősen rugdalózott még a kezében is, végül pedig kiszakította magát Szűcs kezéből és ráugrott a földön heverő puskára. A puska elsült és a sörétek súlyosan megsebesítették Vesei Sándor hajót. A debreceni törvényszék 50 pengő pénzbüntetésre ítélte Szűcsöt gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés miatt, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Az indoklás szerint nem Szűcs, hanem a nyul sűrítte el a puskát, mégis a vadászt terheli a gondatlanság, mert felhúzott ravasszal a földön hagyta a fegyvert.

— **Író- és tanszerek Császár papíráruházában.** Select-mozgó mellett.

— **Meghülésnél, náthalánál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jól tesz, mert a gyomorbelcsatornát alaposan kirtisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.**

— **Valutaigénylők figyelmébe!** Bucuresti-ből jelentik: A valutaküldő bizottság közli, hogy az idegen valutát igénylő magánosok, körülbelül egy héttel kérvényük bejegyzése után forduljanak ahhoz a bankhoz, amelyen keresztül kérvényüket benyújtották, hogy megtudják a bizottság döntését.

— **Súlyos baleset érte Anny Mollisont, a világhírű pilótanőt.** Londonból jelentik: Anny Mollisont, a világhírű pilótanőt tegnap súlyos baleset érte. A pilótanő Le Bourgetből Croydon felé tartott repülőgépen, de a végállomástól 12 kilométernyire kényszerleszállást kellett végrehajtania. A gép összetört és a pilótanő súlyos sérüléseket szenvedett testén és arcán, állapota azonban nem életveszélyes.

— **Internálótábor a koldusok részére.** Budapestről jelentik: November 1-én Magyarországon életbelép az általános koldulási tilalom. Ezzel egyidejűleg Szeged közelében internálótábort létesítenek azok számára, akiket kolduláson érnek.

Művészi amatőr-fotókiállítás Arad-on

A fénykép értéke mindig a fényképező művészi alkotó erejétől függ. A fényképezést nagyon sokan és elég könnyen megtanulták, de művészi csak művész alkothat bármely téren is.

Művészi érzék és erő nélkül a legraffináltabb technika, a legalaposabb elméleti tudás is csődöt mond. Elengedhetetlen kellék a jó ízlés, de nem elég ez sem, mert a jó ízlés csak az izléstelenség meggátlására jó, de a művészethez kevés.

Ha végigtekintünk a fényképkiallításban, az első szemlélődés után megállapíthatjuk a művészi érzékkel rendelkező amatőröket. Mert általában az amatőr-fényképezők néha el-el találunk egy beállítását, részletet, ami szép és jó és ez az általános; míg művésznek lenni a fényképezésben: ez már egy adottság, ezt tanulni nem lehet, ehhez ízlés, érzék, tehetség kell.

Ilyen amatőr capitán Ioan Șuțu Oradea-ról, egy művész a fényképezésben. Minden felvétele egy-egy festmény: a hegyi úton hazafelé menő kaszások emberek (7), útban a szénagyűjtéshez (5), vagy a Gaiana-n ülő turistán és mellette a pipázó turista (9), szebbnél-szebb felvételek, egy művészi lélek meglátásai.

Arad-ról pedig dr. Adler László fényképei tesznek tanúságot erős művészi érzékéről. A „Kifáradt turista” (55), „Szól a havasi kürt” (56), „Hazafelé” (54) című felvételeit művészi művora emelik a jól elosztott színárnyalatok, a beállítások, a finomságok, a jó meglátás.

Pécsi Ödön pedig a zsánerképek mestere. A 160-as kép remeke a kiállításnak. Előtérben egy dolgozó asszony, hátrább möle egy, a térdére könyöklő leány és mellettük elmenőben a visszazéző macska, valóban művészi kompozíció piktor esztétikájára való. „Florica”-ja egy finom tónusu leányfej (162) és szép beállítású az „Édes anyatej” című felvétele.

Kelly Zsigmond „Nyárfák télen” c. képe a kiállítás legélesebb felvétele (106), míg művészi szempontból festményszerű a „Fecsegetés” (107) c. felvétele. Nagyon jó a kövicses „Hegytetőn” a két turista szittart-foltja, amit a láthatáron feltűró felhő-fosztlányokat nézik (108).

A téli felvételek nagy tömegéből kiválnak: Grumáz László „Tél a temetőben” (4), K. Lehmann (Brașov) „Téli panoráma” c. képe valóban panoráma, az előre nyúló havas ág között belátni egy fenyves völgybe. Nagyon szép (109).

Weichelt Oszkár „Tél Casoia”-n, Króbl Lajos (Cluj) „Dér és napsütés” (131), Rónai Miklós (Cluj) „Sielés júliusban” (138), Knauer Gyula (București) „Kilátás a Buceg-i felé” (34) c. szebbnél-szebb havas tájrészletek.

Mosoiu Victor Vaida-Hunedoara váráról készített egy nagyon érdekes felvételt, a szokásos pesti megvilágításban látjuk a várat, ami kissé különleges megvilágítást ad. A fűkörképe lehetne gyengébb, különben hatásos (196).

Marx József (Aidud) „Falatozó öreg ember”-e (175) egy nagyon szép és jó tanulmány, festői és a „Kilátás” c. felvétele kompozícióban figyelemre méltó (173).

Dr. Mager Aurel felvétele a két játszódozó gyermekről kedves zsánerkép (184), míg „Este a Mureș-parton” c. képe úgy hat, mint egy finoman elmosódott japán festmény (185).

Dr. Coțioiu Romulus „Mureș-parti részlet”-e jó, rajzos, rézkarcyszerű (180).

Korányi Mária „Wörtli tava” hangulatos felvétel (31).

Buzáki Gyula „Választon” c. fotóján alakjai kifejezésteljesek, jó a megvilágítás (45).

Hönig Miklós (Oradea) akt-felvételei közül „Terpsichore” (27) a legjobb beállításban, megvilágításban, formában.

P. Siszmann Gedeon „Mélyen néz a kutba s benne vizet kémlel” rokokó-finomságú kép s éppen finomságánál fogva kár, hogy a kép tónusával egyenlő színű paszpartun van, a kép rovására megy. — Jók még:

Pécsi Vidor (Oradea) „Útban a boldogság felé” (93).

Grünfeld Sándor (Oradea) „Oda megyünk” (82).

Lányi János (Reșița) „Halász” c. felvételén a fény játéka csillogó (60).

Dr. Középešy László (Oradea) „Indul a nyár” a fenyvesek között festői téma.

A felsoroltakon kívül is találunk még igen sok figyelemreméltó felvételt, szép anyag gyűjt össze. Amatőrjeinknek tanulságul szolgálhat ez a kiállítás és akik kiállítottak, azok különbséget tehetnek nemcsak a felvételek művészi vagy nem művészi értékei között, hanem a felvételek előkészítése, paszpartirozása, keretezése között is. Helytelen egy sötét paszpartura sötét képet tenni, pl. a 188-as-

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.25 és háromnegyed, London 21.27 és fél, Newyork 43.51, Milánó 22.92 és fél, Amsterdam 234, Berlin 175, Prága 15.40, Varsó 81.96, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Elbocsátják a közoktatásügyi minisztérium szolgálatában lévő külföldieket. Bucuresti-i tudósítónk jelenti: A munkaügyi minisztérium átiratot intézett a közoktatásügyi minisztériumhoz és ebben kéri, hogy azonnal bocsássa el állásukból mindazokat a külföldi állampolgárokat, akik ennek a minisztériumnak a szolgálatában állnak. Ha az illetők szerződéses viszonyban vannak, akkor szerződésük letelte után bocsátandók el.

Nosztrifikálni kell az összes háborúelőtti nem-román diplomákat

Bucuresti-ből jelenti: A közoktatásügyi minisztérium tudomására hozza mindazon diplomásoknak és oklevéltulajdonosoknak, akik tanulmányukat a háború előtt Ardeal, Bucovina és Basarabia-ban végezték, hogy legkésőbb 1937. április 1-ig adják be kérvényüket diplomáik elismerése végett, mert később ilyen iránnyu kérvényeket nem fognak elintézni.

— Kislányt gázolt Badulescu külügyi alminiszter gépkocsija Mosonyban. Győről jelenti: Az 5174. R. B. rendszámú gépkocsi, amelyben Badulescu helyettes román külügyminiszter utazott Budapest felé, Mosony főútcáján elgázolta Árpási Alexa 9 éves kislányt. A gépkocsi vezetője lefektette az autót, de az ide-oda ugráló kislány mégis a gépkocsi alá került. A leányt súlyos sérüléseivel a magyarvári kórházba szállították. A gépkocsi vezetőjét kihallgatták majd az autó tovább folytatta útját Budapest felé.

Új szörmét és javításokat

kifogástalan kivitelben
legolcsóbb árban

CLONDA szücs készít

Bulev. Regina Maria 8., udvarban 4409

— Halálozás. Özv. Boros Lajosné rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunytban dr. Boros Ernő fogorvos édesanyját gyászolja. Temetése ma, 22-én csütörtökön délután fél 5 órakor lesz a temető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett. Részvéltatogatások mellőzését kérjük.)

KARPITOSÁRUK

grádlík, rugók, spárgák, gurinik, rolettavásznak, valamint zsákok és pokroczok legolcsóbban

„JUTA”

cégnyel Arad, Piata A. Iancu (Uránia-épület) 4981

— Csődöt rendeltek el a sinaia-i játékkaszinó ellen. Bucuresti-ből jelenti: Az ilfov-i törvényszék ma foglalkozott azzal a csödkérellemmel, amelyet a sinaia-i játékkaszinó ellen adtak be. A csödbbírósa a felek meghallgatása után meghozta ítéletét, amelyben csődöt rendelt el a játékkaszinó ellen és október 29-ikébe állapította meg a követelések bejelentésének határidejét.

Kombinált butorok, valamint
hálók és ebédlik legelőnyösebben

Molnár Butorgyárban

szereshetők be
5010 ARAD, Str. ALEX. GAVRA 22.

— Országos amatőr fényképkiallítás Oradea-n. Az oradea-i Societatea Turistilor Vulturii (Dr. Aurel Lazar-ucca 14.) november 28-ától december 8-ig országos amatőr fényképkiallítást rendez. A kiállítási szabályokra és feltételekre nézve felvilágosítás nyerhető: Sándor Iván és társa, Bloch Janka, Berger Ilona, Kum István és Letkovits Jenő üzletében.

nál, a kép elsősorban kicsi és a sötét kartonon teljesen elvész, pedig jó volna.

Dr. Adler László és Pécsi Ödön képe a kiállításnak legszebben, legizlésebben keretezett darabjai, finomak és előkelők.

A felvételek szépségében gyönyörködni lehet, művészi élvezetet nyújt, érdemes megnézni.

BELEZNAV ISTVAN.

Az arad-i és arad-megyei kiállítók névsora a következő: Grósz Klári, Grumáz László, Korányi Mária, Tóháti László, Miklós Lajos, Buzáki Gyula, Dévényi Andor, dr. Adler László, Kelly Zsigmond, Weichelt Oszkár, Firneisz György, Barcza Miksa-

— Felner Frigyes professzor előadása. Budapestről jelenti: Gazdasági szempontból rendkívül érdekes előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémia ülésén Felner Frigyes egyetemi tanár. Felner Frigyes, aki annak idején egy nagyértékű tudományos, de a gazdaságpolitika számára is nélkülözhetetlen könyvvel ajándékozta meg a magyar gazdasági irodalma, most egy másik, hasonlóan alapvető fontosságú kérdésben folytatott kutatásainak eredményével lépett a nyilvánosság elé és a Magyar Tudományos Akadémia ülésén tartott előadásában „Az adóteher megosztása Magyarországon” címmel ismertette többéves tudományos vizsgálatainak eredményeit. Rávilágított arra, hogy az egyes foglalkozási ágak milyen arányban járulnak hozzá a közterhekhez, majd pedig kimutatta, hogy Magyarországon az állam, az önkormányzati testületek és egyéb közjogi jellegű társulatok az adóalanyok keresetének, illetve bármely forrásból fakadó jövedelmének átlag közel egyötödét veszik igénybe a közszükségletek fedezésére.

— Német regényíró halála. Berlinből jelenti: Rudolf Stratz, az ismert német író 71 éves korában birtokán elhunyt. Stratz Rudolf egyike volt a legkedveltebb német regényíróknak, a műveiben ismertetett kort és milieut rendkívüli alaposággal és pontossággal ismertette úgy, hogy könyvei túllépnek a szórakoztató regény keretein. Egyes regényei, a régi diákéletről szóló „Te szép Heidelberg”, a hazafias „Német csoda” és még számos műve rendkívüli példányszámot értek el.

— Szerencsétlenség a glogovai állomáson. Az arad-i ügyészségnek jelentést tettek arról, hogy tegnap a glogovai állomáson súlyos gázolás történt. A jelentés szerint Lenárt Miklós, Engelsbrunn községbeli lakos a glogovai állomáson fel akart szállni a vonatra, azonban megcsuszott a lépcsőn és a már induló vonat alá került. A kerekék ballábának két ujját levágták. Lenártot nyomban orvosi kezelés alá vették.

Mures-i és duna- a legolcsóbban, felszeletelve
rea-i élő halak állandóan kaphatók. KOHN
József, fűszer és omege-
kereskedés (Luther-térrel szemben).

— Egyetemi hallgató, mint rablóbanda-főnök. Szegedről jelenti: Veszedelmes rablóbandát tartóztatott le a szegedi rendőrség. A rablóbanda feje Kanczay László budapesti egyetemi hallgató, tagjai pedig: Kihl Imre villanyszerelő, Hunyadi Nagy Sándor timişoara-i származású fiatalember és Hönig Sándor cipészsegéd voltak. A rablóbanda tagjai két falbontásos betörést és tizenegy kerékpárlopást vallottak be. A betörők több szegedi trafikot is kifosztottak.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak — tehát főleg husmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható természetes Ferenc József keserűvíz azonnali használata rendkívül fontos segédeszköz. Az orvosok ajánlják.

— Vita egy vadászterület körül az arad-i bíróság előtt. Érdekes probléma kerül eldöntésre az arad-i törvényszék elé, Schöndorf község nagyobb vadászterület adott bérbe a Sitaru-vadásztársaságnak. A bérlet körül azonban nézeteltérések keletkeztek, amennyiben a társaság nem volt hajlandó bért fizetni arra az időre, amíg vadászati tilalom áll fenn, azzal az indokolással, hogy ebben az időben nem használhatja a területet. A község ezzel szemben ragaszkodott a teljes évi bér megfizetéséhez és amikor a tárgyalások nem vezettek eredményre, dr. Lazar Augustin ügyvéd útján pert indított a társaság ellen 50 ezer lejt követelve. Ma tárgyalta a bíróság az ügyet és elrendelte az arad-i megyei prefekturán levő regiszterek beszerzését, majd a tárgyalást december 16-ikára halasztotta.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piata Sft. Sava.

HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.

KAIN, Piata Avram Iancu.

né, Fikker Károly, Baranyi Bella, Adler Ernő, Vizi Andor, Pécsi Ödön, ifj. Papp Sándor, Gálbory Ferenc, dr. Coțioiu Romulus, dr. Mager Aurel, Berger Polly, Compaș Desideriu, Mosoiu Victor, Teier Sándor, Berger Ilona, Antonescu Zeno (Arad) Hacker Ottó (Aradul-nou), dr. Balogh Ernő (Ineu), Mandl Margit, Glück László (Arad). Külön érdekessége a kiállításnak az a néhány fénykép, amelyeket Iancu Traian rendőrkezesről küldött be és amely büntügyi felvételeket mutat be.

Írógépek

CSASZAR,
Str. V. Goldis No. 1.
Selekt-mozsi mellett.
Telefon: 393.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kétszázmillió lei értéket képvisel Arad-megye ezévi bortermése

Az idén jelentékeny exportra van kilátás kompenzációs alapon — Erősen lenyomott árakon nem adják el termésüket a szőlőbirtokosok

Arad-megyében részint a múlt héten, részben hétfőn kezdődött a szüret, amelynek programját, hegyközségeinkint összeállítva, napokkal ezelőtt közölte az Aradi Közlöny. Már az eddigi szüreti eredményekből is megállapítható, hogy az október eleji melegebbre fordult időjárás igen jó hatást gyakorolt a szőlőkre és megjavította a minőséget, amelyet a szakértők jó közepesnek mondanak.

Ami a bor mennyiségét illeti, a hozzáértők egyértelműen konstatálják, hogy már évtizedek óta nem volt ilyen óriási termés, ami a hosszú ideig tartott nyári hőség eredménye.

Ugy a siksági, mint a hegyi szőlők hozama számításon felüli és a legrégebb arad-megyei bortermelők nyilatkozata szerint a vármegye hegyes vidékein, mintegy 330 ezer hektoliter, a sikságon pedig 70—80 ezer hektoliter bortermés várható.

Természetesen ezek minőségileg nem sorolhatók egy kategóriába, mert a szőlők félése szerint változik a bor kvalitása. Tudvalevőleg Arad-Podgoria déli és délnyugati részén lévő szőlőkben sokkal erősebb, jobb borok teremnek, mint az északi, vagy északkeleti részeken. E tekintetben természetesen a szőlőfaj is sokat változtat az eredményen.

A múlt héten mi is beszámoltunk arról, hogy a borvásárlók egyelőre rendkívül olcsón szeretnének hozzájutni az arad-megyei terméshöz és a siksági gyöngébb minőségért átlag másfél leit kínálnak literenkint.

Megállapítható azonban, hogy a szőlőgazdák ilyen alacsony áron nem adják el termésüket, hanem megvárják, amíg az ókirályságheli borkereskedők képviselői felkeresik őket. Ebben az évben ugyanis az ókirályság legjobb bortermő vidékein és Basarabia-ban sem volt jó termés.

A regát nagyobb városokban állandóan rengeteg bort fogyasztanak, tehát általában az ardeal-i és így az arad-megyei bortermelőknél és kereskedőknél is igen jó kilátásaik vannak a forgalom és az árak szempontjából.

Hozzáértők megállapítása szerint az Arad-Podgoria-n lévő 200 ezer hold területű szőlőkben az idén, mint már jeleztük, kb. 230 ezer hektoliter bortermés várható. Ebből ötvenezer hektoliter hozam számítható a legprimább borokból, amelyeknek jelentékeny részét külföldre és a bucaresti-i, valamint a kikötők, a fürdők eközelébe, szórakozási helyeire szállítják. Ennek az ötvenezer hektoliternek átlagos ára literenkint 30 lei, de van olyan régi, prima minőség is, amelyért 50 lei is elérhető.

A 30 leies átlagos ár mellett ennek értéke kb. 15 millió lei. A hegyvidéki, mintegy 180 ezer hektoliter egyéb bor, amelynek minősége szintén a jobbak közé tartozik, átlagosan 150 millió lei értéket képvisel, ha literenkint 6—8—12 leit számítunk, mert ezt az árat kellő kitartás után meg is kaphatják a termelők.

A siksági szőlőkben 70—80 ezer hektoliter bortermésre számítanak, amelyben már a

Basedow-betegek régi bevált gyógyintézete a
Dr. GUHR SZANATÓRIUM
TATRANSKA POLJANKA — TATRASZÉPLAK
a MAGAS TATRABAN, Csehszlovákiában.

A Dr. GUHR-szanatóriumot klinikailag — dabetikusban vezetik, az intézet különösen belbetegeknek, a nyakcserebántalmakban szenvedőknek, kimerült embereknek és üdülőknél nyújt nagyszerű tartózkodást. — Hydrotherápia, terepkezelés. A téli sportok paradíjsoma. Egészséves üzem. Kérjen prospektust az igazgató-ágtól

Banat-nak Arad-megyéhez tartozó részei is beemfoglaltatnak. A 70—80 ezer hektoliter siksági bor árát 28—30 millió leire becsülik, literenként 3—5 leiel számítva.

Igy tehát Arad-megye ezidél teljes termése mintegy 190—200 millió leire értékelhető.

A boron kívül tudvalevőleg igen sok millió lei értéket reprezentáló gyümölcsstermés is van Arad-megyének. Nemcsak Arad-Podgoria-n, hanem a Crişul és Mureş völgyében, Gurahont, Sebiş, Barzava környékén prima gyümölcsök teremnek. Nagyon híresek a crişul-völgyi almák és diók, amelyeknek számottevő részét a külföldre szokták szállítani. Mivel Arad szintén a dió-standardizáló állomások közé tartozik, innen az idén is nagy dió-exportra lehet számítani. Mint ismeretes, Románia egész területén kb. 6 milliárd lei értékű gyümölcs termett az idén, ebből azonban csak 250 millió lei értékű gyümölcsöt exportáltak mostanig. Gyümölcskivitelünket nem szervezték meg kellő módon és ez az oka annak, hogy a termésnek csak kis része kerül exportra és emiatt a gyümölcs ára továbbra is alacsony marad.

Szigoruan ellenőriztetik a minisztérium az ingatlan-eladási szerződéseket

Több városban jelentéke'len vételárat vettek bele a szerződésekbe — Rendelet a pénzügyigazgatóságokhoz

Az 1933-ban megszavazott bélyeg- és illetéktörvény 88-ik szakaszára való hivatkozással szigorú rendeletet küldött a pénzügyminisztérium az adókövetési pénzügyigazgatóságokhoz. A bélyeg- és illetéktörvény 53. szakasza alapján tudvalevőleg 1933. óta általában az ingatlan jövedelmének megfelelő összeg után kell az átírási illetéket fizetni a kincstár számára. A törvény szerint községekben az ingatlan jövedelmének nyolcszorosa, városokban pedig tízszerese az az összeg, amelynek törvényes százaléka teszi ki az átírási illetéket.

De azt is tartalmazza a törvény, hogy az esetben, ha az ingatlan tényleges vételára nagyobb volna, mint a fenti számítás alapján kihozott összeg, úgy a vételár szolgál alapul az átírási illeték kiszámítására.

Ezt azért vették be a törvénybe, hogy a kincstár nagyobb összegű illetéket kapjon, ha valamely ingatlan bármilyen okból igen keveset jövedelmezne, azonban az eladási ára jelentékeny.

Nem szedhető kétszeres repülőbélyeg-illeték

Néhány nappal ezelőtt irtuk meg, hogy a bucaresti-i Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére kereskedő küldöttség fordult Simionescu pénzügyi államtitkárhoz, aki előtt hangsúlyozták, hogy az 1.40 százalékos repülőbélyeg szedése, amelyet a számlákra kellett ragasztani, nem nyugszik törvényes alapon, mert az április 1-én életbeléptetett új bélyeg-törvényben ez nincs benne.

Az államtitkár máris intézkedett, hogy ez a fontos kérdés a központi bélyegbizottság döntése alá kerüljön és egyelőre felfüggesztették az 1.40 százalékos számlabélyeg illeték behajtását.

Ugyancsak beszámoltunk tegnap arról is, hogy a számlákra rávezetett néhány soros eladási szerződésekre kivetett egy ezrelék repülőbélyeg-

Öregségem könnyű lett, mert visszakaptam egészségemet...

ezt írta nekünk C. Georgescu, kereskedő, Turnu-Măgurele, Str. Căpitan Stănculescu No. 12., aztán így folytatja: „Hetvenegy éves vagyok, évek óta gyomorban szenvedtem, és szédüléseim voltak, annyira, hogy ágyban kellett maradnom az erős gyomorégés és erjedési fájdalmak miatt. Két üveg „Gastro D.” elhasználása után teljesen helyreírttem. Hálaemlékéül ajánlottam ezen gyógyszert mindazoknak, akik megkérdezték tőlem, hogyan lehetséges az, hogy makkegészséges lettem, mikor az előbb olyan súlyos beteg voltam.“ A levél hálálkodó szavakkal végződik.

Ebből látható, hogy miért lett a világhírű amerikai „Gastro D.” annyira népszerű a sok gyomor- és bélbetegségben, emésztési zavarokban szenvedők között.

„Gastro D.” kapható az ország minden gyógyszer-tárában és drogeriáiban, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában, Bucureşti, Calea Victoriei 124.

— A lengyel kormány betiltotta több romániai áru bevitelét. Bucuresti-i tudósítónk jelenti: A varsói román kirendeltség gazdasági osztályának vezetője kijelentette, hogy a lengyel kormány beszüntette több román áru beviteli engedélyének kiadását. A rendelkezés főleg a szőlőre és más gyümölcsökre vonatkozik és ezt azzal indokolják, hogy a román kormány nem tartotta be a lengyelekkel szeptemberben kötött egyezményt és nem vásárolt elég lengyel árut.

A pénzügyminisztérium ellenőrző személyzete megállapította, hogy az utóbbi években számtalan esetben olyan ingatlan adásvételi szerződéseket kötöttek, amelyekben a ténylegesnél jóval alacsonyabb vételárat tüntettek fel és ezt azért tették, hogy mindig a jövedelem után számítsa ki a kincstár az átírási illetéket.

Egyes helyeken — így szól a bucaresti-i jelentés — neveltségesen alacsony eladási árakat tüntettek fel az ingatlan-szerződésekben és emiatt a kincstár sokszáz millió leiel károsodott.

A tegnap kiadott rendelet szerint a pénzügyminisztérium úgy a kincstári hivatalnokokat, mint a szerződő feleket, a legszigorúbban bünteti, ha a szerződésekre a valóságnak nem megfelelő eladási árakat vesznek fel. A pénzügyminisztérium ellenőrei végig fogják járni azokat a városokat és falvakat, amelyekben feltűnően kis összegek szerepelnek az ingatlan eladási szerződésekben és helyszíni szemle alapján ellenőrzik a tényleges eladási árakat.

illeték szedésének határidejét november 1-ig felfüggesztette a minisztérium. A kereskedők megelégedéssel vették tudomásul a fenti két intézkedést, de a gyárosokat nem elégitette ki, mert attól tartanak, hogy a központi bélyeg és illetékügyi bizottság a kincstár javára fog dönteni, amely után ismét kötelezővé válik az 1.40 százalékos és egy ezrelékes számlabélyeg illeték fizetése. A gyárosok ezért közvetlenül Cancicov pénzügyminiszterhez fordulnak, akit elsőrendű jogásznak ismernek és így azonnal megérti, hogy a kétféle repülőbélyeg illeték szedése törvénytelen mert ugyanazon ügyletek után nem szabad kétszeres illetéket követelni. A gyárosok szerint a törvény azt rendeli, hogy a repülőbélyeg illetéket nem bármilyen áruszállítás után kell leróni, hanem csak akkor, ha a szállítást megrendelés alapján eszközlik.

Magyar választópolgárok!
Mindenki váltsa ki szavazólapját!

Jöjjen szombaton és vasárnap este a „Palace” kávéházba. MELLÁK jazz-zene-karára táncol az uriközönség. 5065

Pénzbeli támogatást ad az állam az összes szőlő- és földbirtokosoknak

Mint Bucuresti-ből jelentik, a mezőgazdaság támogatását tanulmányozó albizottság tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták: javasolják a kormánynak, hogy az alábbi kategóriák szerint folyósítsa az olcsó kölcsönt a birtokos osztálynak:

A 10 hektárig terjedő birtokoknak a szövetségi utján, a Banca Nationala és a központi hitelszövetkezet ellenőrzése mellett adjon az állam kölcsönt.

A 10—50 hektáros birtokok ugyanolyan hitelet kaphatnak a legybanktól, mint amilyen a pénzügyminisztérium visszlezámitási hitele.

A nagybirtokok számára a mezőgazdasági jelzáloghitelintézet vagy összegű hiteletet fog adni beruházási célokra. A konverziót igénybevevő birtokosok számára nyújtandó állami hitelekről most nem döntött az albizottság, mert ezt a kérdést előbb tanulmányozza és egvélőre függőben hagyja.

= Megszünteti a pénzügyminisztérium a gyárak közötti egyenlőtlen versenyt. Mint Bucuresti-ből jelentik, a pénzügyminisztériumban nagyfontosságú rendelet készül a félgvártmányok forgalmiadójáról. Ugyanis több helyi iparvállalat saját maga állítja elő a félgvártmányokat, amelyeket azután üzemében használ fel. A törvény szerint ilyen esetben a félgvártmány után nem kell forgalmiadót fizetni. Ezek a gyárak nagy előnyben vannak azokkal a vállalatokkal szemben, amelyek más gyáraktól, vagy a külföldön vásárolják a félgvártmányokat, mert az ilyen készítmények után forgalmiadót kell fizetniük. A pénzügyminisztérium ezt a visszaszámítás helyett most megszünteti és elfogja rendelni, hogy az olyan félgvártmányok után is, amelyeket valamely iparüzem saját maga számára állít elő, meg kell fizetni a rendes forgalmiadót. Elsősorban a peroleumvállalatok által előállított kénsvat, továbbá a hengerhuzalt, a gyapjúfonalat és a pamuffonalat, a bőrűrukat, gépkatrészeket fogják forgalmiadóval terhelni, mert így megszűnik a gyárak között az egyenlőtlen verseny.

= A paprika hamisítása miatt panaszkodnak a termelők és a paprikamalmok. Bucuresti-ből jelentik, hogy a salaj-megyei mezőgazdasági kamarára tegnap jelentést küldött a földművelésügyi minisztériumnak az északi vármegyei mezőgazdáltnak súlyos sérelméről. Azon a vidéken igen sok paprikát termelnek és ezt most nagy veszély fenyegeti. Néhány évvel ezelőtt paprikamalmok létesültek azon a vidéken és a termést átvették a gazdáktól, akiknek így haldankint átlag tízezer lei hasznuk volt a paprikatermésből. A paprika export megnehezítése következtében a paprikamalmok az idén nem bírják átvenni az ottani termést és így ezért, mint a nagymértékben elszaporodott paprika hamisítás miatt a termelők csaknem teljesen elvesztették jövedelmüket. A paprikamalmok most átlag 20 leit kínálnak egy füzér paprikáért, holott ezelőtt 50—60 leit is fizettek érte. A mezőgazdasági kamara sürgős orvoslást kér a minisztériumtól.

= Blénessy Károly méhészeti szakkönyve. A transilvania-i terület méhészetében nemcsak uttóró, hangadó, hanem elhivatott tanítómester is Blénessy Károly, kinek szakkörökben nagybecsült neve éppen olyan értékelést jelent, akár csak a Bocznárdy, aki Közép-Európa méhésztudós munkáiban a Blénessyével azonos, kiváló eredményekkel dicsekedhetik. Blénessy áldozatos rajongója méhészkedő foglalkozásának. Cikkei egyre-másra jelennek meg a lapok hasábjain s ezek az írások éppen olyan tanulságosak, mint amilyen biztató ígéretük az ő rendkívül érdekes kísérletei. Most „Gyakorló Méhészek Könyve” címen kiváló szakmunkája jelent meg a könyvpiacra, amely egységes rendszerbe foglalja tudását és célkitűzését. A könyv, — melynek külső formája is meglepően izléses, — a méhészkedés tudományának minden rejtélyét könnyen érthető nyelven, világos okfejtésekkel tárja fel.

= Az államkincstár küzdelme a zami-i rézbányák tulajdonjogáért. Az Aradi Közlöny a múlt hét folyamán számolt be arról a rendkívül érdekes ítéletről, melyet a deva-i törvényszék és a clui-i ítélőtábla hozott az Arad- és Hunedoaramegyék határában lévő zami-i rézbányák tulajdonjogának elismertetéséért folyó perben. Ez a dus rézbánya a háboru alatt a volt osztrák—magyar hadsereg számára szállított, mert a magyar államkincstár kisajátította egy budapesti magánrészvénytársaságtól. Az impériumváltás után tudvalevőleg a kereskedelmi és iparügyi minisztérium, mint a magyar államkincstár jogutódja, tulajdonjogi igényt jelentett be a bányára. Az üzemet azonban a volt magyar részvénytársaságtól a „Cuprifera” deva-i új magán részvénytársaság vette meg, de az államkincstár ezt nem ismerte el és kisajátította az ingatlant az üzemmel együtt. A Cuprifera r. t., amelynek részvényei bucuresti-i személyiségek tulajdonában vannak, emiatt pert indított és a deva-i törvényszék, valamint a clui-i tábla a társaságnak ítélte meg a zami-i nagy üzemet. Most azt jelentik Bucuresti-ből, hogy az

államkincstár már benyújtotta fellebbezését a Semmitőszékhez, rámutatva arra, hogy hadászati szempontból rendkívül fontos az államkincstár tulajdonjogának fenntartása. A kincstár reméli, hogy a Semmitőszék az ő javára dönt. De ha a Cuprifera tulajdonában marad az üzem, úgy a Petrosani szénbánya r. t. is társként kapcsolódik bele az üzembe.

= Szigoruan ellenőrzik a kihitelezett összegek 0.30 és 0.60 százalékos proporcionális adóit. Bucuresti-ből jelentik: A pénzügyminisztérium utasította a pénzügyi hatóságokat: szigoruan ellenőrizték a részvénytársaságok és hitelintézetek kihitelezéseit és állapítsák meg, vajon a folyó számla nyitásnál, vagy más hitelezésnél, cedálási eseteknél lerójják-e a 0.30 és 0.60 százalékos proporcionális adót. A garancia ügyleteknél is 0.30 százalék fizetendő. Azok a részvénytársaságok, amelyek régebben leszállították alaptőkéjüket, de azóta újból felemelték, 1.40 százalék és 2.70 százalék közötti összegű proporcionális adót fizetnek esetenként a társaság működésének, üzletkörének természete szerint.

SPORT KÖZLÖNY

Chicin timisoara-i biró vezeti a vasárnapi Gloria—Unirea-Tricolor-mérkőzést

— A nemzetli bajnokság vasárnapi biróküldése —

Az A)-divízióban vasárnap lebonyolításra kerülő forduló az őszi bajnokság állására nagy kihatással lehet.

Ugy a CFR—Ripensia, mint a CAO—Venus, ugyszintén a Gloria—Unirea-Tricolor meccsek az élcsoporthatóságát befolyásolják.

és a mérkőzések kimenetele kialakíthatja esetleg az őszi sorrendet.

Az arad-i meccsen a Gloria és Unirea-Tricolor csapnak össze és mindkét együttes nagy körültekintéssel készül a meccsre. A Gloria védelme és az Unirea-Tricolor-é közel egyforma, bár Theimerben a Gloria-nak van előnye. A fedezetsorban a Gloriánál Dobra jelenti a pluszt, bár Steinbach is kitünő. A csatársoroknál, ha egyénileg nézzük a játékosokat, Igna nagyobb klasszis Ionescu-nál. Schieru viszont keményebb Rohan-nál. Sonny Niculescu képességei

kétségkívül Fritzei fölött állnak, bár a helyeztek kiaknázásában Fritz is nagy mester. A Carjan—Iordache-szárny egyenrangú a Cheresladani—Mercea-duóval. Az erők tehát kiegyenlítették és nagy, heves, szép és fair küzdelem várható a bajnoki pontokért.

A nemzetli bajnokság vasárnapi fordulójára egyébként kijelölték a játékvezetőket és ezek a következők:

Bucuresti: CFR—Ripensia, biró Russu Gabriel dr.

Arad: Gloria—Unirea-Tricolor, biró Chicin.

Cluj: Victoria—Universitatea, biró Kroner.

Oradea: CAO—Venus, biró Ionescu Tope.

Timisoara: Chinezul—Crisana, biró Palti Gyula.

A CAMT—UDR kupamérkőzést, amely Timisoara-n kerül lejátszásra, Bozgan Gheorghe, az arad-i birótestület elnöke vezeti.

Elsőranguan szerepeltek a „Hercules” birkozói a CAMT junior-versenyén

A CAMT által Timisoara-n a sörgyárban megrendezett országos junior birkozóverseny eredményeit már ismertettük. A rendező egyesületet a legteljesebb dicséret illeti, hogy lehetővé tette a birkozó-utánpótlás szereplését és a versenyen oly sok kiváló tehetségű, nagyra-hivatott fiatal versenyző állt starthoz, hogy ha ezek a birkozók edzésben maradnak, úgy a román birkozócsapat rövidesen nemzetközi magaslatra emelkedhet.

Lupeni, Petrosani, Resita, Lugoj, Timisoara (3 egyesület) és Arad (a Hercules 4 birkozóval) álltak starthoz és a közönség szebb-nél-szebb mérkőzésekben gyönyörködhetett. Egyike a legszebbeknek volt Petrányinak, a Hercules birkozójának küzdelme Cristea CFR Timisoara ellen és Petrányi a verseny egyik favoritját legyőzte. Petrányi minden egyes összecsapása valóságos élmény volt és a kitünő fiatal birkozó öt ellenfelét összesen 11 perc alatt győzte le, tehát átlag cca 2 percig

végzett egy-egy ellenféllel. A végső küzdelmekben azután igazságtalanul lepontozták Petrányit, akit ez nem szabad hogy elkeserítsen, mert alkalma lesz még a legjobbaktól is győzelmet szerezni. A légsúlyban az arad-i Varga 4 győzelemmel harmadik lett igen nagy és erős konkurrenciában. A középsúlyban Karácsonyi Imre vívta ki a győzelmet és ellenfeleit ő is percek alatt „csomagolta”. A nehézsúlyban a Hercules igazi herculese, Szilágyi Zoltán volt a győztes, aki hatalmas erejével klubtársának, az olimpikon Kondorossy Zoltánnak méltó utódja lesz. Pacuraru Brutus, a Hercules agilis és népszerű elnöke büszke lehet versenyzőire, akik szereplésükkel nemcsak klubjuknak, hanem Arad-nak is sikert és elismerést szereztek.

O A Slavia teadélutánja. A Slavia sportklub szombaton, október 24-én délután 5 órai kezdettel, a szerb templom épületében lévő klubhelyiségében teadélután rendez, amely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

Városi Színház

Október 27.

Október 27.

Este 8 és fél órakor:

„NEMA LEVENTE” A magyar színlársulat bemutató előadása.

STRANDBERG

Amerikába megy a jövő évben

„A legjobb fehér sprinter“ büszke címét viselő svéd világrekorder (az olimpiai harmadik Osendarpot két méterrel vert!) a jövő évben néhány hónapra Amerikába megy Kriegsmannak, kiváló edzőjének kíséretében. Egyelőre arról is folynak tárgyalások, hogy Strandberggel együtt egy kis svéd atlétacsapat látogasson át és a költségek a versenyeken való részvétellel térüljenek meg. Strandberget azonban ettől függetlenül is átküldik a svédek. A cél: az amerikai sprinterek edzésének tanulmányozása.

A „hét tizenegye“

A Gazeta Sporturilor által e héten összeállított legjobb csapat igen sikerültnek mondható. Az összetétel az alábbi: Endrefi (Juventus)—Vogl (Juventus), Felecan I. (Victoria)—Dehelean (Ripensia), Dobra (Gloria), Brandabura (Juventus)—Bindea (Ripensia), Beke (Ripensia), Thierjung (Chinezul-ILSA), Bodola (CAO), Dobni (Ripensia).

Legjobb belátása szerint eszközli a bírótstület a delegálásokat

Az alkerületi sportszövetség és az egyesületek panasszal fordultak az arad-i bíróbizottsághoz és sérelmezték, hogy a bizottság nem veszi tekintetbe az egyesületek bírókéreseit és nem azokat a játékvezetőket delegálja, akiket a klubok kérnek. A bíróbizottság megvizsgálta a panaszt és megállapította a bírókére lapokból, hogy a disztrikt és az egyesületek panaszai alaptalanok, mert a bizottság — noha erre szabály szerint nem köteles — mindenkor figyelembe vette az egyesületek közös kérelmét és a lehetőség szerint azokat a játékvezetőket delegálta, akiket a klubok kértek. Természetesen igen gyakran fordultak elő oly esetek, hogy egy-egy „kapósabb“ játékvezetőt négy-öt helyre is kértek és miután delegálni csak egy helyre lehet, természetesen a többiek azt hiszik, hogy a bizottság nem veszi tekintetbe kérelmeiket. A klubok meg lehetnek győződve — mondta a bíróbizottság egyik tagja — hogy a legjobb belátásunk szerint végezzük a delegálás nagy körültekintést és tapintatot igénylő munkáját és a mi célunk is az, hogy az egyesületek teljes mértékben meg legyenek elégedve.

A higienia csodája!
amely minden más gummit rögtön háttérbe szorít, az új garantált, feltétlen megbízható selyemvékony, s alig érezhető „Primeros-Brilliant Extra Primissima“.

meg. Megindult a hossz, amely folytatódik feltartóztatatlanul. Az értékpapírok 30 százalékkal emelkedtek szinte kivétel nélkül, a kereslet óriási volt, az ügynökök rekedtre kiabálták magukat: veszek... veszek... veszek...

— Visszajön újra az elmenekült tőke — jósolják a kormányhü közgazdászok és elégedetten állapítják meg, hogy a tőzsdére máris friss pénz csörgedezik.

A hossz szerencsére a tőzsdére korlátozódott, a kereskedelemben minden a régiben maradt, az árak nem emelkedtek, annak dacára, hogy a devalváció első hírére a benzín hirtelen felugrott, néhány elszánt benzinkut husz perccel többet követelt, mint azelőtt. De a pünkösdi királyság csak egy napig tartott, az autósok felhőrdültek, a benzinyárak pedig gyorsan nyilatkoztak, hogy a drágítás nem tőlük ered. Azóta nincs baj, mindenki óvakodik a drágítás megkezdésétől.

Persze, azért egy arad-i háziasszony kicsit megboradna a párisi árak láttán. A borjucombra biztosan rá sem merne nézni, kilója 20—30 frankba kerül, a prima marhahús 16—20 frank, a sertéskaraj pedig 14—16 frank. A vaj 20—30 frank, a tojás darabonként 50—120 centimes. A főzeléket sem lehet olcsónak mondani: egy kiló krumpli 1—1.50, a karfiol fejeként 2 frank, ha kicsi, de 5 frank is lehet, ha elég nagy. A savanyukáposzta 1.50 kilónként.

RAGYOGÓ ŐSZI SZEZON a devalvált frank fővárosában

Párisból jelentik: Nagy reményességk között indult meg az idei őszi szezon Párisban. Most kell megmutatkoznia a devalváció áldásainak, az olcsó franknak kell visszahozni az idegeneket, akik a konjunktúra idején 18 milliárd frankot költöttek el Franciaországban, minden esztendőben. Ma megelégednének ennek az összegnek a negyedével is, ma, amikor deficittel dolgozik a francia honi ipar, a világfürdők üresen tátonganak egész nyáron és a világhírű francia női divat elvesztette külföldi vevőinek legnagyobb részét.

10.000 angol vikendező

A nagy remények nem bizonyultak alaptalanoknak. A devalváció első hírére megéledt a szállodák forgalma, egyedül Angliából tízezer vikendező foglalt szobát. Hollandiából is nagyszámu turista jelentkezett és a skandináv államokból is fokozott mértékben érdeklődtek.

A szezon nagy eseményei programm szerint bonyolódnak le, a fascisták és kommunisták összetűzése — amit különben huszezer rendőr és csendőr erélyes közbelépése vértelenné szelidített — nem zavarta a longchamp-i lóverseny publikumának élvezetét. Az őszi divat legújabb remekeit éppúgy megcsodálták, mint máskor, pedig most a rendőrség egy eltévedt repülőgépe keringett a nézők feje fölött, a pilóta is talán eltévesztette az utat és idejött a tüntetés helyett.

A favorit Corrida győzelme általános meglepedést keltett. A hölgyközönség elégedetten állapította meg, hogy idén összefoglaló „mindenkori“ ezüstrókat és asztrakánt hord, ruhanyagban pedig a fekete atlasz a piama. Fekete satin redingót viselt Murat hercegnő, karmokkal diszitett ezüstróka gallérral. Vigier vicomtesse ruhája is fekete satinból készült és fekete satin volt Wellington Koo kínai követ feleségének a szoknya is. De a szűk, kétoldali merészen nyitott szoknya alatt bokáig érő fe-

hér csipkenadrág villant ki — merész újítás, a kínai és az európai divat kombinációja, — aminek előreláthatóan nagy sikere lesz az egész világon.

Hossz a tőzsdén

A devalvációt elsősorban a tőzsde örezte

Beváltotta a német Birodalmi Bank a belga Nemzeti Bank háboruelőtti márka-készleteit

Singer Lajos dr. arad-i ügyvéd kapott megbízatást az arad-i háboruelőtti német márka-tulajdonosok összeírására — A csehszlovákiai érdekeltek eredményes szervezkedése

Az Aradi Közlöny ismételen beszámolt arról a mozgalomról, amelyet a háboruelőtti márka-bankjegyek elismertetése érdekében indítottak. Mint jelentettük, a csehszlovákiai német márka-tulajdonosok már régebben szövetségbe tömörültek és a szövetség elnöke egy előkelő prágai ügyvéd útján lépéseket tett a békebeli márkák valorifikálása érdekében.

A prágai szövetség felhívása alapján nálunk is mozgalom indult és egy satumare-i ügyvéd közreműködésével jelentkezésre hívták fel a romániai márkatulajdonosokat is. Ezek már eddig is tömegesen jelentkeztek. Az arad-i és környékbeli, valamint a szomszédos megyékbeli és a banat-i márkatulajdonosok összeírására és a jelentkezők állandó tájékoztatására egy helybeli tekintélyes ügyvéd, dr. Singer Lajos kapott megbízást. Dr. Singer Lajos a mozgalom részleteiről munkatársunknak az alábbiakat mondta:

— A háboruelőtti márka-bankjegyek tulajdonosainak kártalanítása iránti komoly lépéseket már folyamatba is tették. Magam is érdekelt fél vagyok és hosszabb ideje állók összeköttetésben a mozgalom vezetőivel, akik megbíztak az itteni márkatulajdonosok megszervezésével és tájékoztatásával is. Az ügy lenyege az, hogy Németországot kétségtelenül terheli békebeli bankjegyeinek beváltási kötelezettsége. Ezt, az okiratokban magára vállalt kötelezettséget a német Birodalmi Bank igyekezett elhárítani s a beváltást nem akarta teljesíteni. Az ügy feszegetésével először belga és főleg amerikai márkatulajdonosok foglalkoztak. Az amerikai és belga bankok a saját és feleik érdekében erélyesen felléptek és kár-

térítési percek indítottak a német Birodalmi Bank ellen, amely végül is kiegyezett és kártalanította az igényelőket. Így a Belga Nemzeti Bank ötmilliárd háboruelőtti márkáért 607 millió mai birodalmi márkát kapott. A belga precedensen kívül is komoly okok támasztják a többi márkatulajdonosok mozgalmát. Kiváló külföldi jogászok véleménye szerint a német Birodalmi Bank köteles fizetni, illetve a kártérítést megadni és az ellene indítandó per feltétlen kedvező eredménnyel jár. Legrosszabb esetben, a belga egyezség alapulvétele mellett, minden 1000 márkáért nekünk körülbelül 7000 leit kell kapnunk. Megfelelő számu jelentkező esetén megindul az eljárás a csehek mozgalmával együttesen. Hangsúlyozom, hogy csakis háboruelőtti keltezésű német márka-bankjegyek kártalanításáról lehet szó, tehát a háborualatti és utáni évek kibocsátásai nem jöhetnek számításba.

Eddig szól informátorunk nyilatkozata, minden háboruelőtti német márka tulajdonosa saját érdekében teszi tehát, ha idejében jelentkezik dr. Singer Lajos irodájában és érvényt szerez jogos követelésének.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regela Ferdinand 4. Telefon: 151.

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	840.—

Szenlős, pattanásos

/ májstoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe

PILISINE kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Tanítványok kiképzése.

Már árusítják a jegyeket Huberman Bronislaw november 7-iki hangversenyére

Példátlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg a világhírű hegedűművész hangversenye iránt

Kétségtelen, hogy az utóbbi évek legmagasabb színvonalon álló művészi eseménye fog lezajlani november 7-én az arad-i Kulturpala-tában, amikor Huberman Bronislaw, a jelenkor legzseniálisabb hegedűművésze látogat el Aradra, hogy csodálatos művészetével olyan élményt nyújtson, amilyen vidéki városban csak legritkább esetben adódik. Arad közönsége teljes mértékben méltányolja a Huberman-hangverseny jelentőségét és már eddig is olyan élénk érdeklődés nyilvánult meg, amilyenre hangversenyeknél még nem volt példa. A két évvel ezelőtti Huberman Bronislaw-koncert csak növelte a nagy művész rajongóinak táborát és így érthető, hogy nemcsak azok, akik Huberman Bronislawot hallották, hanem azok

is, akik a rendkívüli alkalmat elszalasztották, meg akarják hallgatni a világ legzseniálisabb hegedű-fenomenját. Huberman Bronislaw a nagyonokat érő Stradivariusával jön el Aradra, tehát november 7-én

a világ legnagyobb hegedűművésze játszik, a világ legjobb hegedűjén!

Ezt az alkalmat senkisémmel elmulaszthatja el. A november 7-iki hangversenyre Szabó Albert üveg és porcelán nagyáruházában már meg is kezdték a jegyelárusítást és már eddig is számosan biztosították helyüket. A nagyjelentőségű művészi esemény iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy

a jegyekről már most ajánlatos gondoskodni.

mert félt, hogy az utolsó napokra nem marad jegy. A hangversenyt az Arad-i Gyermekvédő Egyesület rendezi, tehát aki jegyet vált, egyúttal jótékonyt is gyakorol.

UJ KONYV

„Az isteni kegyelem anyja”. Elmékedések Szűz Mária kegyelmi életéről. A Szent István-Társulat kiadásában jelent meg dr. Megyesi Schwartz Antal plébános, lelki igazgató „Isteni kegyelem anyja” című műve, amelynek tartalmából kiemeljük: Előkészületek a hivatásra. Mária lelki élete a megtestesülés idejében. Mária lelki élete Krisztus gyermekébe idejében. Mária lelki élet Názárethben és Jézus nyilvános élete folyamán. Beteljesedés a szenvedésben. A Szűzanya szerepe az újszövetségben. A Szent István-Társulat szép kiállításában füzve 79 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj, Kérje a Szent István-Társulat kiadványainak teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Középkorú uriember, intelligens, csinos partnert keres. Választ „Kellemes szórakozás” jelígre a kiadóba kérek. 5068

ALKALMAZÁS

Szobaleányt éves bizonyítványokkal utasalád azonnalra felvesz. Cim a kiadóban. 4860

Kályhaségédet, kettőt, teljesen megbízható, azonnal felvesz Blatniczyk, Satu-Mare. 5056

Ügyes, csinos szobaleány kétféle uricsaládhoz azonnali beépítésre kerestek. Cim a kiadóban. 4800

BEVEZETETT bor- és pálinka ügynököt keresünk helyben. Cim a kiadóban. 5062

Papírszakmában jártas helyiügynököt (esetleg not) keresünk. Ajánlatokat „Rix és jutalék” jelígre a kiadóba. 5067

Gyakornokot, föltétlenül szolid aglist, csakis jobb kereskedő családból valót alkalmazna Farkas-telep, Calea Aurel Vlaicu 135. 5068

LAKÁS

KIADÓ jutányosan a főtérre egy, esetleg két különbejárattal butorozatlan modern szoba. Cim a kiadóban. 4428

Kiadó magános nőnek vagy **kétféle családnak** urine, gyed szép bérházában

egyszobás konyhas lakás, benne mellékhelyiségekkel, vízvezeték és villany Str. Av. Gheorgescu 11-a Park mellett. 4927

OKTATÁS

Született angol, egyetem diplomával, angol órákat ad. Str. Cicio Pop No. 1. 4770

VÉTEL ÉS ELADÁS

Vastraverzek, falkölvások, szőző-rácsok, vasajtók, faconvas ablakok a Patria fűrészfém bontásából, Calea Radnei 18-20. sz. alatt eladók. 4994

Háláleset, elutazás, költözködéssel ki-folyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matraccokat, hangszereket, matuzsára-papírt, ócskavasait, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciontea 10. 4904

Két hónapos fajtiszta drótszörű fex eladó: Rein, Str. I. G. Duca 20.

VESZEK nyitott vagy sport-automobil, jóállapotban. Str. Moctoni 15, Dr. Toma. 5069

MODERN ebédlő- és hálószoba-butor szőnyegek, csillárok, elköltözés miatt sürgősen eladók. Str. Bratianu 12. 5059

Ciromszakált a legmagasabb áron veszek. „Tatarca” Uzine de Maturá Arad, Str. Jianu 1-5. 5037

SCHWAB szépek,
Butorok olcsók és jók
Str. Dr. Kati u. 20. 5088

Singer varrógépek 2500, ebédlőszékek 150, vaságy sodronnyal 600, otománok 400. hálószobák 3500 lei, szőnyegeket legolcsóbban: „COMISIO”, Dacia mellett.

Alma- körte-alany nagyban, kicsinyben eladó. Zambo, Oradea, Paroul Traian No. 2. 5060

Eladó valódi perzsabunda jutányosan. Cim a kiadóban. 4427

KÉT darab díszes kovácsolt vasráma (alkalmas halottaknapjára) olcsón eladó. Cim a kiadóban. 5061

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

INGATLAN

Eladó bérház főtérbe torkoló utcában, a város legfrekventáltabb részén, nagy sarkbérpalota melletti emeletes bérház, 128.000 lei hozammal, átvethető nagyobb bankteherrel 1 millió 400.000 leiért eladó. 5070

Egyedüli megbízott: „URANUL” ingatlaniroda, Str. HORIA 2. szám.

Ha szereti az igazságot, grafologusnót, vagy küldje ne kérését. Reggel 9 óráig, este 9 óráig, személyenként 40 lei. Arad, Str. George Lazar 6.

Rádióműsor

— Romániai Időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 22.

București. 6:30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli gramofonhangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. **13:00:** Időjelzés, vizálás, kulturális hírek, sport. **13:10:** Déli hangverseny **14:10:** Időjelzés, tőzsde, hírek. **14:30:** Egyes zene. **15:00:** Hírek. **18:00:** A Gică Stefanescu zenekar játéka **19:00** Időjelzés, gabonatőzsde. **19:15:** A hangverseny folytatása. **20:00:** Rádió egyetem. **20:20** Lotte Lehmann lemezei. **20:45:** „Itt az ősz.” A rádiózenekar hangversenye, énekszámokkal. **21:41:** Könyvekről. **22:00:** Zongora-hangverseny. **22:30:** Rádióhírek sport. **22:45:** A James Kok tánczenekar játéka. **23:45:** Hírek a külföld számára. **23:55:** Hírek.

Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Hang-
lemezek. **8:20:** Étrend. **10:40:** Hírek. **11:** Ünnepi Liszt-mise közvetítése. **13:** Déli harangszó. **13:05:** Budapesti Kamarakórus. Közben kb **13:30:** Hírek. **14:20:** Pontos időjelzés. **14:30:** Bertók VIII és cigányzenekara. **15:40:** Hírek, étrend. **17:15:** Az 1. honvéd-gyalogezred zenekara Közben kb. **17:45:** Pontos időjelzés hírek. **18:30:** Látogatás Liszt Ferenc szülőfalujában. **18:45:** Liszt Ferenc emlékhangverseny. **19:45:** Kertészeti tanácsadó. **20:** Hanglemezek. **20:45:** Papp Viktor előadása. **21:10:** Liszt: „Krisztus oratórium” előadásának közvetítése. Utána kb. **23:10:** Hírek. **23:35:** A rádió szalonzenekara **1:05:** Hírek. **Budapest II. 19:10-19:40:** Angol nyelv-
oktatás (J. W. Thompson.) **20-20:30** Buda és a reneszánsz. **21:15-21:30:** Hírek. **21:35-22:50:** Hanglemezek.

Bécs. 8:25-9: Lemezek. **11:50:** Paraszt zene. **13:** Operettlemezek. **14:10:** A Bohémélet III. és IV. felvonása lemezek. **20:30:** A katonaeletről szóló dalok és zeneművek. **0:35:** Gaudriót-jazz.

Belgrád. 7:30-8:30: Reggeli műsor. **13:** Rádiózenekar. **14:15:** Népdalok. **19:** Tapov énekesnő operett-dalokat ad elő. **20:50** Lemezek. **21:** Rádiózenekar. **21:50:** Lemezek. **22:** Karének. **23:** Hírek. **23:20-24:** Népdalok.

Deutschlandsender. 11: Népdalok. **13:** Könnyű zene. **17:** Könnyű zene. **19:10** Dalok. **20:** Vidám harmonikázás dalokkal. **21:** Verdi: Trubadur, opera. **Kassa. 11:05:** Lemez. **18:40:** Magyar műsor. **19:45:** Ruzsin és magyar hírek. **Milano. 18:15:** Énekversenye. **20:** Hírek idegen nyelveken. **21:40:** Rádióhírek. Utána: karének. **23:20:** Táncczene.

PÉNTEK, OKTÓBER 23.

București. 6:30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli gramofonhangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok.

13:00: Időjelzés, vizálás, kulturális hírek, sport. **13:10:** Déli hangverseny **14:10:** Időjelzés, tőzsde, hírek. **14:30:** Gramofonlemezek. **15:** Utolsó hírek. **18:00:** Felolvasás. (Al. Stamatiad.) **18:15:** A Jonescu-Gálna zenekar szó-rakoztató zenéje. **19:00:** Időjelzés, időjárás, tőzsde. **19:15:** A hangverseny folytatása. **20:00:** Rádióegyetem **20:20:** Színház gyermekek számára. **20:35:** Verdi: „Falstaff”, opera 3 felvonásban. A felvonások között könyv ismertetés, hírek és sport. **23:00:** Motói zenekar. **23:45:** Hírek a külföldre. **23:55:** Hírek.

Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Hang-
lemezek. **8:20:** Étrend. **11:** Hírek. **11:20:** Időszéri szemle. (Felolvasás) **11:45:** Miért van szükség iparfejlesztésre. **13:** Déli harangszó. **13:05:** Cigányzenekar. Közben kb. **13:30:** Hírek. **14:30:** Hanglemezek. **15:40:** Hírek, étrend. **17:15:** A rádió diákfel-
őrája. **17:45:** Pontos időjelzés, hírek. **18:** Az amerikai elnökválasztás előtt. **18:30:** Szentgyörgyi Pál dr. hegedűl. **19:05:** Sportközlemények. **19:15:** A rádió szalonzenekara. **19:50:** Vadászok, előre. **20:25:** Az Operaház előadásának közvetítése. Az I. felvonás után kb. **21:10:** Hírek. A II. felvonás után kb. **21:40:** Külföldi negyedóra. Majd: Közvetítés a Ketter étteremből. **0:10:** Táncclemezek. **1:05:** Hírek.

Budapest II. 19:15-19:45: Gyorsítottan-
folyam. **19:50-20:25:** A rádió szalon zenekara. **20:30-20:55:** Anyánk tyúk ja Nagy Lajos felolvasása. **21-22:25** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. **22:30-22:50:** Hírek. **22:55-23:30:** Saljapin hanglemezek.

Bécs. 8:25-9: Könnyű lemezek. **13:** Könnyű zene. **16:20:** Lantdalok. **16:40:** Carmen Sylva levelei. **17:05:** Lemezek. **20:25:** Odnopezov hegedűművész játéka. **22:10:** Bruckner: G-moll rekviem. **23:20:** Bárzene. **0:35-2:** Jazz.

Belgrád. 7:30-8:30: Reggeli műsor. **13:** Rádiózenekar. **18:20:** Dalok. **18:50:** Népdalok. **19:10:** Rádiózenekar. **21:** Szimfonikus hangverseny. **23:20-24:** Népdalok.

Deutschlandsender. 13: Könnyű zene. **17:** Könnyű zene. **19:** Ifjúsági fuvola-zene. **20:** Gyermekdalok. **21:10:** Cas-sado Gáspár csellózik. **23:30:** Lenárdi Orsolya hárfázik. **24:** Táncclemezek.

Kassa. 11:05: Lemez. **13:35:** Könnyű zene. **18:40:** Magyar műsor.

Milano. 18:15: Táncczene. **20:** Hírek idegen nyelveken. **22:05:** Abbado cselló- és Gnavazzeni zongoraművész hangversenye. **23:30:** Táncczene.

Mor. Ostrava. 20:30: Rossini: „Az olasz nő Algirban.” opera.

Legújabb jelentéseink:

Döntő roham indult Madrid ellen

50 francia repülőgép érkezett Madridba a menekülésre készülő kormány részére — Barcelona lesz a vörös kormány új székhelye

Madridból jelentik: Madrid ostroma teljes erővel folyik. Tegnap öt miliciázászlóalj megtámadta Ugena falu közelében a nemzeti csapatok előretolt osztagait. A támadást a sürgősen odavont erősítések segítségével visszaverték. Délután fél 3 órakor újabb támadást kíséreltek meg a kormánycsapatok, de Barron ezredes csapatainak szuronyrohamán a támadás összeomlott. Délután 4 órakor a kormánycsapatok 150 halott hátrahagyásával visszavonultak és a nemzetiek előrenyomulva, már csak 30 kilométernyire állanak a fővárostól. Valera tábornok hadseregének balszárnya 3 kilométerrel nyomult előre. Salamancában tegnap Franco, Mola és Valera tábornokok tanácskozást tartottak. Hír szerint elhatározták, hogy ma megindítják a döntő rohamot Madrid ellen.

A felkelő nemzeti csapatoknak állítólag sikerült elfogni egy rádióbeszélgetést, amely a madridi kormány és a katalán kormány között folyt volna le. Ebből kiderült, hogy a madridi kormány elhatározta a spanyol főváros kiürítését és a kormány székhelyét Barcelonába teszik át. Rosenberg szovjet nagykövet indítványára ki kiáltanak az új katalán köztársaságot, amely a spanyol kormány kezén lévő területeket is magában foglalná.

Az angol jobboldali sajtó foglalkozik a Franciaország által a spanyol kormánynak nyújtott segítséggel és megállapítják, hogy az utóbbi időben ötven francia repülőgép érkezett Madridba. A légi harcok során elesett repülők között 33 francia repülő is van. Az angol jobboldali lapok megemlítik tovább, hogy a spanyol kormány Madridba rendelte az összes polgári repülőgépeket. Ebből azt a következtetést vonják le, hogy a spanyol kormány tagjainak sürgős elszállításáról van szó.

Giuseppe de Llano tábornok kijelentette,

Nagy „tisztogatás” Indiában

Kétszáz agitátort vessezttek meg tegnap nyilvánosan

Bombayból jelentik: A rendőrség tegnap nagy tisztogatási műveletet hajtott végre és 75 gyújtogatót letartóztatott. Kétszáz agitátort nyilvános megvesseztésre ítélték. A zavargásoknak eddig 68 halottja és 500 sebesültje van. Tegnap a városban nyugalom volt.

Negyedmilliárd lei értékű pulykát kíván vásárolni Amerika Bucurestől

A párisi „Franco-Danubiana”-cég viszont vadnyul-export-üzletet kíván kötni a földművelésügyi minisztériummal

Bucuresti-ből jelentik: Rendkívül értékes és egyben nagyjelentőségű ajánlat érkezett a földművelésügyi minisztériumba. Charles Bedo, az egyik legnagyobb chicagói vágóhid tulajdonosa ugyanis Bucuresti-ben járt és ajánlatot tett arra, hogy negyedmilliárd lei értékben egymillió darab, minimálisan négy kilogrammos pulykát vásárol. Az ajánlat szerint a pulykáknak legkésőbb november 15-ig berakódásra készen, a kikötőkben kell lenniük, hogy idejére Amerikába érkezhessenek.

Régi angolszász szokás ugyanis, hogy karácsonykor pulykát fogyasztanak. A pulykák ellenértékét Bedo nemes devizákban hajlandó kifizetni és kilogrammonként hatvan leit ajánl. A földművelésügyi minisztérium a mezőgazda-

hogy egész Asturia tartomány elfoglalása már csak rövid idő kérdése. Bilbaoban már napok óta a város átadásáról tárgyalnak. A kommunisták és az anarchisták egyelőre még szívo-

Husz év óta titkolják egy elmebeteg-intézetben elhelyezett földbirtokos halálát

Bucuresti-ből jelentik: Rejtélyes eset foglalkoztatja a chişinău hatóságokat. Az eddigi megállapítások szerint még 1906-ban a Costluţeni-ben levő elmebetegek intézetében elhelyezték Bucluci Ion Cahul-megyei nagybirtokost, akinek ellátására az elmebeteg birtokos gondnoka havonta küldött megfelelő összeget a kórháznak. Az elmúlt napokban feltűnést keltező feljelentés érkezett a lapuşna-i ügyészséghez. A feljelentés szerint a nagybirtokos már husz évvel ezelőtt meghalt a kórházban, a gondnoknak azonban érdeke volt, hogy Bucluci élőként sze-

repeljen és ezért, egyes kórházi tisztviselőkkel összejátszva, titokban tartották a nagybirtokos halálát s helyébe egy másik elmebeteg csempészték, aki husz év óta Bucluci lonként szerepel. Az ügyészség megindította a vizsgálatot, azonban eddig még nem jutottak eredményre, mert a tisztviselők tagadják a vádat, az érdekelte elmebeteg pedig nem sikerült kihallgatni, mert értelmetlen válaszokat ad. Mindezek dacára nem zárták le a vizsgálatot, hanem más módon próbálnak világosságot deríteni a titkzatos esetre.

Drákói ítéletek Csehszlovákiában az árdrágitók ellen

Kassáról jelentik: Csehszlovákiában a valutaértékelés következtében áremelkedés tapasztalható. A csehszlovák kormány és az igazságügyi hatóságok azonban teljes erővel nyomják el az árdrágitási kísérleteket. Az új árdrágitási rendelet alapján a kassai rendőrbíróság máris drákói szigorúságu ítéleteket hozott. Így Engel Ferenc és Engel Géza kassai lisztnagykereskedőket, az Engel Árműcég tulajdonosait a rendőrbíróság

3—3 havi elzárásra ítélte, ezenfelül pedig

25.000—25.000 korona pénzbüntetést szabott ki rájuk.

Iparengedélyüket az ítélet három évre megvonta és elrendelte a nagykereskedő cég raktárában lévő teljes rizskészlet lefoglalását. Az ítélet indokolása kimondja, hogy a két kereskedő a raktárukban lévő rizst, noha olcsóbban, a régi áron vásárolta, felemelt áron hozta forgalomba és ezért a tőlük vásárló kiskereskedők is arra kényszerültek, hogy különként 20—30 fillérrel magasabb áron adják tovább a rizst. Hasonló vád miatt a kassai rendőrbíróság Winter Jakab nagykereskedőt két havi elzárásra, huszezer korona pénzbüntetésre, iparengedélyének egy évre való felfüggesztésére és az üzletében található rizs elkobzására ítélte. Kesucky Borbála piaci árus ellen tojásdrágítás miatt indult eljárás. A rendőrbíróság 500 korona pénzbüntetésre és a lefoglalt 260 tojás elkobzására ítélte.

Varsóból jelentik: A lengyel kormány rendeletet adott ki az áruzsora letörésére. A rendelet értelmében az áruzsorásokat gyűjtőtáborokba szállítják.

Lengyelországban is megindult a küzdelem

Varsóból jelentik: Lengyelországban kezd komolyra fordulni az árdrágitók elleni küzdelem. A lengyel kormány több szigorú rendeletet léptetett már eddig is életbe. A gyűjtőtáborokba való internáláson kívül újabban az árdrágitókat száműzik Lengyelországból.

Az Aradi Közlöny

Budapesten a következő újság-
áruseknél kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárúsánál.
- A „Carlton” szálloda újságárúsánál.
- A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.